

36 และที่ต้องนับต่อไป การคุมขังตามกฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพภายใต้รัฐบาลทหารไทย
36 AND COUNTING Lèse-majesté imprisonment under Thailand's military junta

สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร.....	2
ตัวเลขคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ.....	3
การควบคุมตัวบุคคลในคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพสูงขึ้นในระดับน่าตกใจ.....	4
กรณีที่ #1: นายพงษ์ศักดิ์ ศรีบุญเพ็ง.....	5
คดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพไปไกลจนสุดโต่ง.....	6
กรณีที่ #2: นางศศิพิมล ปฐมวงศ์พิ้งาม.....	8
การควบคุมตัวที่ละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานที่จะมีเสรีภาพ.....	9
กรณีที่ #3: นายเชียรสุธรรม สุทธิจิตเสวณี.....	10
สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรมถูกลิดรอนอย่างมาก.....	11
กรณีที่ #4: นายพทุทธิ์นรินทร์ อภิวิบูลย์สุข.....	14
ปราบปรามเสรีภาพในการแสดงออก ละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศ.....	15
กรณีที่ #5: นางสาวชญาภา โชคพรบุศศรี.....	20
องค์การสหประชาชาติเสนอ: แก้ไขเพิ่มเติมตรา 112 ปล่อยตัวผู้ถูกควบคุมตัวคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ.....	21
กรณีที่ #6: นางสาวนงนุช ชาลัม.....	24
ข้อเสนอแนะต่อรัฐบาล.....	26
ภาคผนวก.....	27
ภาคผนวก #1: รายชื่อบุคคลที่ถูกจำคุกหลังรัฐประหาร 22 พฤษภาคม 2557.....	27
ภาคผนวก #2: รายชื่อบุคคลที่ถูกควบคุมตัวระหว่างรอการพิจารณา.....	29
ภาคผนวก #3: รายชื่อบุคคลที่ได้รับการปล่อยตัวหลังพ้นโทษจำคุก.....	31
ภาคผนวก #4: รายชื่อบุคคลที่ได้รับการปล่อยตัวหลังถูกจับกุม.....	32
ภาคผนวก #5: รายชื่อบุคคลที่ถูกจำคุกก่อนรัฐประหาร 22 พฤษภาคม 2557.....	33

บทสรุปผู้บริหาร

การปฏิบัติมิชอบของทางการไทยต่อการใช้ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 112 (หมิ่นพระบรมเดชานุภาพ) ที่ให้อำนาจอย่างกว้างขวาง สูงขึ้นในระดับนำตกใจ ภายหลังจากการทำให้รัฐประหารในไทยเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2557

นับแต่วันที่ 22 พฤษภาคม 2557 มีผู้ถูกศาลตัดสินลงโทษจำคุกอย่างน้อย 36 คนตามมาตรา 112 ในช่วงที่ทหารยึดอำนาจ มีผู้ที่ถูกตัดสินจำคุกภายใต้กฎหมายดังกล่าวอยู่ก่อนแล้วหกกราย จนถึงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2559 จำนวนบุคคลที่ถูกจับกุมในคดีนี้เพิ่มขึ้นเป็น 53 คน หรือเพิ่มขึ้นเกือบเท่าตัว

เนื่องจากไม่มีการปฏิรูปมาตรา

112

เชื่อว่าจำนวนผู้ถูกควบคุมตัวคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพจะเพิ่มขึ้นในช่วงอีกหลายเดือนข้างหน้า

ภายใต้การปกครองของรัฐบาลทหารในไทยหรือคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

(คสช.)

การสอบสวนคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพมักนำไปสู่การตั้งข้อหาอาญามากกว่าช่วงก่อนรัฐประหารถึงเกือบสามเท่า คดีส่วนใหญ่ที่มีการฟ้องตามมาตรา 112 มักส่งผลให้มีการสั่งจำคุกจำเลย

การปฏิบัติมิชอบต่อมาตรา 112 ของคสช. ส่งผลให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนร้ายแรง ทั้งยังขัดกับพันธกรณีของไทยที่มีต่อกฎบัตรสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ ในรายงานนี้ FIDH และสสส. เสนอข้อมูลการละเมิดที่เกิดขึ้น โดยส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับสิทธิที่จะมีเสรีภาพ

สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรม และสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออก

จำเลยคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพหลายคนต้องถูกควบคุมตัวเป็นเวลานานระหว่างรอการพิจารณา

และมักถูกปฏิเสธอย่างเป็นระบบไม่ได้รับการประกันตัว

ส่งผลให้มีการละเมิดอย่างมากต่อสิทธิขั้นพื้นฐาน

รวมทั้งสิทธิขั้นพื้นฐานที่จะมีเสรีภาพและสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรม

นอกจากนั้น

การให้อำนาจศาลทหารในการพิจารณาคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพแทนที่จะใช้ศาลพลเรือนในช่วงหลังรัฐประหาร

ส่งผลกระทบอย่างมากต่อสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรมของบุคคลที่ถูกดำเนินคดีตามมาตรา 112

นับแต่รัฐประหารวันที่ 22 พฤษภาคม 2557 เกือบ 75% ของการจับกุม การควบคุมตัว และการจำคุกกรณีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพภายหลังรัฐประหาร

มักเป็นผลมาจากการใช้สิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออก

การควบคุมตัวบุคคลในข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ

เป็นการละเมิดอย่างชัดเจนต่อพันธกรณีของไทยที่มีต่อกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออก

รายงานนี้ยังครอบคลุมรายละเอียดกรณีบุคคลหกคน ชายสามและหญิงสาม ซึ่งถูกศาลตัดสินจำคุกตั้งแต่ 5-30 ปีในคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพและการละเมิดพระราชบัญญัติการกระทำผิดทางคอมพิวเตอร์

เรื่องราวของพวกเขาสะท้อนให้เห็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างกว้างขวาง

อันเป็นผลมาจากการที่ทางการบังคับใช้กฎหมายมาตรา 112 อย่างจริงจังเกินไป

หมายเหตุ: คดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพส่วนใหญ่ที่มีข้อมูลปรากฏในรายงานนี้ ทาง FIDH และสสส. ไม่ได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับการกระทำผิดตามข้อกล่าวหา ทั้งนี้เพราะการบังคับใช้มาตรา 112 อย่างไม่มียี่หุ่ยส่งผลให้การนำข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำผิดตามข้อกล่าวหามากกล่าวซ้ำ อาจกลายเป็นการละเมิดมาตรา 112 ด้วย

ตัวเลขคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ

6

จำนวนผู้ถูกตัดสินจำคุกก่อนหน้าและยังคงจำคุกอยู่ในช่วงเกิดการรัฐประหารพฤษภาคม 2557

66

จำนวนผู้ถูกจับกุมนับแต่รัฐประหารพฤษภาคม 2557

36

จำนวนผู้ได้รับโทษจำคุกนับแต่รัฐประหารพฤษภาคม 2557

18

จำนวนบุคคลที่ถูกควบคุมตัวระหว่างรอการพิจารณา

12

จำนวนบุคคลที่ได้รับการปล่อยตัวหลังถูกจับกุมหรือหลังพ้นโทษจำคุก

53

จำนวนบุคคลที่ถูกคุมขัง

24

จำเลยคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพที่ถูกไต่สวนและได้รับโทษจำคุกจากศาลทหาร

74%

เปอร์เซ็นต์ของคดีที่มีการควบคุมตัวบุคคลอันเป็นผลมาจากการใช้สิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงออก

6%

เปอร์เซ็นต์ของคดีที่บุคคลได้รับการประกันตัวระหว่างรอการพิจารณา

61%

เปอร์เซ็นต์ของผู้ถูกควบคุมตัวคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพที่ควบคุมตัวเป็นเวลาอย่างน้อยหนึ่งปีระหว่างรอการพิจารณา

การควบคุมตัวบุคคลในคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพสูงขึ้นในระดับนำตกใจ

“ผู้ใดหมิ่นประมาท ดูหมิ่นหรือแสดงความอาฆาตมาดร้ายพระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท หรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี” ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 112

การปฏิบัติมิชอบของทางการไทยต่อการใช้ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 112 (หมิ่นพระบรมเดชานุภาพ) ที่ให้อำนาจอย่างกว้างขวาง สูงขึ้นในระดับนำตกใจ ภายหลังจากทำรัฐประหารในไทยครั้งล่าสุดเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2557

นับแต่วันที่ 22 พฤษภาคม 2557 มีผู้ถูกศาลตัดสินลงโทษจำคุกอย่างน้อย 36 คนตามมาตรา 112 (สี่คนได้รับการปล่อยตัวแล้ว)¹ ในช่วงที่ทหารยึดอำนาจ มีผู้ที่ถูกตัดสินจำคุกภายใต้กฎหมายดังกล่าวอยู่ก่อนหน้าแล้วหกราย จนถึงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2559 จำนวนบุคคลที่ถูกจับกุมในคดีนี้เพิ่มขึ้นเป็น 53 คน หรือเพิ่มขึ้นเกือบเก้าเท่า โดยในจำนวนนี้มีอยู่ 35 คนที่ได้รับโทษจำคุก และอีก 18 คนที่อยู่ระหว่างรอการพิจารณา

เกือบ 75% ของการจับกุม การควบคุมตัว และการจำคุกกรณีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพภายหลังรัฐประหาร มักเป็นผลมาจากการใช้สิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออก ในหลายกรณี ผู้ที่ตกเป็นเป้าหมายมักเป็นสมาชิก ผู้สนับสนุนหรือผู้แสดงความเห็นใจต่อกลุ่มคนเสื้อแดงที่ต่อต้านรัฐบาล รวมทั้งอดีตสมาชิกพรรคหรือสส. พรรคเพื่อไทย

เนื่องจากไม่มีการปฏิรูปมาตรา 112 เชื่อว่าจำนวนผู้ถูกควบคุมตัวคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพจะเพิ่มขึ้นในช่วงอีกหลายเดือนข้างหน้า ช่วงที่ยึดอำนาจ รัฐบาลทหารชุดปัจจุบันคือ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ประกาศให้ความสำคัญเป็นอันดับต้นกับการฟ้องร้องดำเนินคดีผู้ละเมิดข้อกำหนดหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ² ในวันที่ 7 สิงหาคม 2558 รัฐบาลทหารสร้างความชอบธรรมให้กับการเร่งรัดดำเนินคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพโดยกล่าวโทษว่า “รัฐบาลที่ผ่านมา” “เพิกเฉยต่อการบังคับใช้กฎหมาย [หมิ่นพระบรมเดชานุภาพ] อย่างเหมาะสม”³ ภายหลังรัฐประหาร ทางการไม่เพียงดำเนินคดีใหม่ในข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ หากยังมีการรื้อฟื้นการสอบสวนในคดีเดิมตามข้อกล่าวหา⁴ โดยเป็นการกระทำผิดที่เกิดขึ้นก่อนรัฐประหาร และต่อมามีการฟ้องคดีต่อบุคคลหลายสิบคน

ในจำนวนคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ 544 คดี ที่เริ่มการไต่สวนทั่วประเทศระหว่างปี 2550-2558 ยังมีคดีที่ค้างอยู่ในชั้นการสอบสวน 162 คดี ภายใต้อำนาจของ คสช. สถิติของตำรวจชี้ให้เห็นว่าผลการสอบสวนคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพในปี 2558 มีแนวโน้มนำไปสู่การตั้งข้อหาอาญามากกว่าช่วงก่อนรัฐประหารหรือระหว่างปี 2550-2556 ถึงเกือบสามเท่า ระหว่างปี 2550-2556 ทางการได้แจ้งข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ โดยในจำนวนนี้มีอยู่ 34% ที่พนักงานสอบสวนสามารถสรุปสำนวนได้ แต่ในปี 2557 จำนวนคดีที่สรุปสำนวนได้เพิ่มขึ้นเป็น 74% และเพิ่มขึ้นเป็น 92% ในปี 2558⁴ โดยทั่วไปแล้วเมื่อมีการตั้งข้อหาตามมาตรา 112 มักจะนำไปสู่การฟ้องคดีต่อศาล

¹ จำนวนนี้ไม่รวมกรณีการจับกุมและคุมขังตามมาตรา 112

ส่วนที่เกี่ยวข้องกับสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชและอดีตพระชายา ท่านผู้หญิงศรีวิกรม์

² Khaosod English, Prayuth Vows Tougher Crackdown On Anti-Monarchists, 11 กันยายน 2557

³ Bangkok Post, Government defends lese majeste sentences, 9 สิงหาคม 2558

⁴ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สถิติการสอบสวนคดีตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 112 (2550-2558)

และส่งผลให้มีการสั่งจำคุก เนื่องจากอัตราการลงโทษในคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพสูงถึงเกือบ 100% เป็นเหตุให้จำเลยส่วนใหญ่ตัดสินใจรับสารภาพตามข้อกล่าวหา ทั้งนี้เพื่อหวังว่าจะได้รับการลดหย่อนโทษ การปฏิบัติมีข้อต่อมาตรา 112 ของคสช. ส่งผลให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนร้ายแรง ทั้งยังขัดกับพันธกรณีของไทยที่มีต่อกฎบัตรสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ

กรณี #1:

นายพงษ์ศักดิ์ ศรีบุญเพ็ง

วันเดือนปีเกิด: 12 กุมภาพันธ์ 2510

โทษจำคุก: 30 ปี

สถานที่ควบคุมตัว: เรือนจำคลองเปรม, กรุงเทพฯ

พงษ์ศักดิ์ อดีตไกด์ทัวร์ได้รับโทษจำคุก 30 ปีหลังศาลพบว่ามีความผิดตามข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ (ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 112)

พงษ์ศักดิ์เป็นหัวเรี่ยวหัวแรงในการหาเลี้ยงครอบครัวที่มีสมาชิกสี่คน แม้ว่าจะไม่ค่อยกลับไปบ้านเกิดที่จังหวัดกาญจนบุรี แต่เขามักส่งเงินประมาณ 5,000 บาทกลับไปให้ครอบครัวทุกเดือน แม้จะมาจากครอบครัวยากจน

พงษ์ศักดิ์มีความรักในภาษาต่างประเทศ ซึ่งเป็นแรงจูงใจให้เขาอยากทำงานเป็นไกด์ทัวร์และท่องเที่ยวไปในประเทศต่าง ๆ การที่ได้สัมผัสกับสภาพสังคม-เศรษฐกิจในประเทศอื่น ทำให้เขาตระหนักถึงความไม่เท่าเทียมด้านสังคมและเศรษฐกิจในไทย

พงษ์ศักดิ์เริ่มมีบทบาททางการเมืองภายหลังรัฐบาลไทยใช้กำลังปราบปรามจนส่งผลให้มีการเสียชีวิตของผู้ชุมนุมกลุ่มเสื้อแดงในช่วงเดือนเมษายน-พฤษภาคม 2553 โดยเขามักใช้เฟซบุ๊กเพื่อแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ก่อนถูกจับกุมเมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2557 รัฐบาลทหารของไทยหรือคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) มีคำสั่งเรียกตัวพงษ์ศักดิ์ให้ไปรายงานตัว แต่เขาไม่ไป

ในวันที่ 30 ธันวาคม 2557 กลุ่มทหารและตำรวจประมาณ 20 นายรวมทั้งตำรวจที่มาจากกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (ปอท.) ได้จับกุมพงษ์ศักดิ์ที่สถานีขนส่งจังหวัดพิษณุโลก ระหว่างที่เขาเดินทางจากนครราชสีมาไปตาก หลังถูกจับกุม มีการควบคุมตัวและซักถามเขาที่ค่ายสมเด็จพระเอกาทศรถ พิษณุโลกเป็นเวลาสามคืน ในวันที่ 2 มกราคม 2558 เขาถูกปิดตาและใส่กุญแจมือก่อนจะถูกส่งตัวไปกองพันทหารราบมณฑลทหารบกที่ 11 ที่กรุงเทพฯ เพื่อซักถามเพิ่มเติม

ในวันที่ 7 มกราคม เขาถูกนำตัวไปที่ปอท.และถูกแจ้งข้อหาว่ากระทำความผิดทหกระทงฐานหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ ตามมาตรา 112 และทหกระทงฐานละเมิดมาตรา 14 ของพระราชบัญญัติการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ เนื่องจากการโพสต์ข้อความในเฟซบุ๊กหกครั้งระหว่างวันที่ 4 กันยายน 2556 และ 31 ธันวาคม 2557 ในวันเดียวกัน ทนายความของพงษ์ศักดิ์ยื่นคำร้องให้ปล่อยตัวชั่วคราว แต่ศาลทหารกรุงเทพยกคำร้อง มีการส่งตัวพงษ์ศักดิ์ไปควบคุมตัวที่สถานีตำรวจทุ่งสองห้อง ที่กรุงเทพฯ

ในวันเดียวกันเขาได้รับสารภาพตามข้อกล่าวหาในระหว่างการจัดแถลงข่าวที่มีการถ่ายทอดสดโดยตำรวจ พงษ์ศักดิ์และครอบครัวไม่ได้ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอประกันตัว เนื่องจากไม่มีเงินที่จะนำมาวางตามอัตรา 400,000 บาท

ในวันที่ 7 สิงหาคม 2558 ในการพิจารณาลับ ศาลทหารกรุงเทพพิพากษาจำคุกพงษ์ศักดิ์เป็นเวลา 60 ปีฐานหมิ่นพระบรมเดชานุภาพทหกระทง หรือ 10 ปีต่อหนึ่งกระทง และมีการลดโทษให้กึ่งหนึ่งเหลือ 30 ปีเนื่องจากรับสารภาพผิด

คดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพไปไกลจนสุดโต่ง

การมุ่งปราบปรามผู้ถูกกล่าวหาว่าละเมิดมาตรา 112 อย่างกว้างขวางของรัฐบาลทหาร และการที่กฎหมายอนุญาตให้บุคคลใดก็ได้เป็นผู้แจ้งความดำเนินคดี ส่งผลให้ทางการบังคับใช้มาตรา 112 โดยมีการตีความอย่างคลุมเครือ ทั้งนี้เพื่อสืบสวน ดำเนินคดี และควบคุมตัวผู้วิพากษ์วิจารณ์และฝ่ายตรงข้ามทางการเมืองโดยใช้ข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ ด้านล่างเป็นกรณีตัวอย่างที่ทางการใช้กฎหมายมาตรานี้อย่างจริงจังมากเกินไป

การหมิ่นสุนัขทรงเลี้ยง

ในวันที่ 8 ธันวาคม 2558 เจ้าหน้าที่ทหารและตำรวจจากสมุทรปราการได้จับกุมนายสุนทร ศิริไพบูลย์ อายุ 27 ปี คนงานโรงงานและหนึ่งในสมาชิกเฟซบุ๊กกลุ่ม “สถาบันคนเสื้อแดงแห่งชาติ”⁵ ทางกรกล่าวหาว่าเขาได้ทำการหมิ่นพระบรมเดชานุภาพด้วยการโพสต์ข้อความในเฟซบุ๊ก เป็นการล้อเลียน “ทองแดง” สุนัขทรงเลี้ยงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และยังมีกรคลิก “ไลค์” ภาพตัดต่อของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทางเฟซบุ๊ก และยังมีกรแชร์ต่อไปอีก⁶ ศาลทหารกรุงเทพฯไม่ยอมให้ประกันตัวสุนทร จนถึงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2559 เขายังคงถูกควบคุมตัวที่เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร⁷ ในอีกคดีหนึ่ง เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2558 เจ้าหน้าที่ทหารจากเชียงใหม่ได้แจ้งความดำเนินคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพกับนายประภาส ตาราสว่าง เจ้าของกิจการนำเที่ยวที่โรงพักสถานีตำรวจจังหวัดเชียงใหม่ ทหารกล่าวหาว่าประภาสละเมิดประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 112 โดยแสดงความไม่พอใจต่อกรณีที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวชมเชย “ทองแดง” สุนัขทรงเลี้ยง โดยเขาโพสต์เฟซบุ๊กในวันที่ 7 ธันวาคม 2558⁸

การวิจารณ์อดีตกษัตริย์

ในวันที่ 22 สิงหาคม 2558 มีรายงานว่าเจ้าหน้าที่ทหารแจ้งความดำเนินคดีข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพกับ นายสุลักษณ์ ศิวรักษ์ นักวิชาการชื่อดังและผู้วิจารณ์กฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ เนื่องจากการอภิปรายพาดพิงถึงรัชกาลที่ห้าและรัชกาลที่เจ็ด ซึ่งเคยปกครองประเทศเมื่อศตวรรษที่ 19 และต้นศตวรรษที่ 20 ตามลำดับ⁹ สุลักษณ์ได้แสดงความเห็นเกี่ยวกับกษัตริย์ทั้งสองพระองค์ระหว่างการอภิปรายทางวิชาการที่มหาวิทยาลัยรังสิต ปทุมธานี เมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2558¹⁰ ในวันที่ 16 ตุลาคม 2557 ทหารซึ่งเกษียณจากราชการแล้วสองนายแจ้งความต่อตำรวจที่โรงพักชนะสงครามกล่าวหาว่าสุลักษณ์หมิ่นพระบรมเดชานุ

⁵ ประชาไท, Activist taken from sickbed to face lèse majesté charges, 14 ธันวาคม 2558; ประชาไท, Update: Man accused of lèse majesté for mocking King's dog, 14 ธันวาคม 2558

⁶ ประชาไท, Activist taken from sickbed to face lèse majesté charges, 14 ธันวาคม 2558; ประชาไท, Update: Man accused of lèse majesté for mocking King's dog, 14 ธันวาคม 2558

⁷ ประชาไท, Bail denied to man mocking the King's dog, 12 กุมภาพันธ์ 2559

⁸ ประชาไท, Lèse majesté Chiang Rai FB post involves King's favorite dog "Tongdaeng", 9 ธันวาคม 2557

⁹ ประชาไท, Renowned royalist Sulak accused of lèse majesté, 22 สิงหาคม 2558

¹⁰ ประชาไท, Renowned royalist Sulak accused of lese majeste, 21 สิงหาคม 2558; ประชาไท, Thai police summon rights activist for alleged references to the King, 2 กรกฎาคม 2558

ภาพ¹¹ ทั้งสองคนกล่าวหาว่าสัญลักษณ์ละเมิดประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 112
เนื่องจากวิพากษ์วิจารณ์บุคลิกลักษณะของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ซึ่งปกครองกรุงอยุธยาตั้งแต่ปี 2133-2148
โดยเป็นการอภิปรายระหว่างการประชุมเมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2557 ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กรุงเทพฯ¹²

ใส่ชุดดำในวันพ่อ

ในวันที่ 7 ธันวาคม 2558 ทางกรได้ควบคุมตัวนางอารีย์ กลับเสถียร เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลศรีนครินทร์
ขอนแก่นและเพื่อนของเธออีกสี่คนที่ค้าอาหารเป็นเวลาหลายชั่วโมง เพื่อ "ปรับทัศนคติ" เนื่องจากการโพสต์เฟซบุ๊ก¹³
ทั้งนี้เป็นผลมาจากการที่สมาชิกกลุ่ม "คนรักในหลวง"
ได้แจ้งความฐานหมิ่นพระบรมเดชานุภาพต่อบุคคลทั้งห้าคนที่โรงพยาบาลขอนแก่นและมหาสารคามในช่วงเช้าของวัน
เดียวกัน¹⁴ ส่วนการแจ้งความครั้งที่สามเกิดจากสมาชิก "องค์การประชาชนเพื่อการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ไทย"
ที่สถานีตำรวจฉะเชิงเทรา กรุงเทพฯ¹⁵
พวกเขากล่าวหาว่านางอารีย์หมิ่นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้วยการโพสต์ภาพตนเองกับเพื่อนอีกสี่คนสวมชุดดำในวัน
ที่ 4 และ 5 ธันวาคม (วันพระราชสมภพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว) ในเฟซบุ๊กที่ใช้ชื่อ 'Aree red shirt'¹⁶

แสดงความกังวลต่อบทลงโทษคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ

ช่วงต้นเดือนธันวาคม 2558 ตำรวจเริ่มสอบสวนคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพต่อนายกลิน ที. เดวีส์ (Glyn
Davies) เอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย เป็นผลมาจากการแจ้งความของตัวแทนกลุ่มการเมืองที่ชื่อ
"สมาพันธ์ตรวจสอบรัฐไทย (สปท.)" เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม
ทั้งนี้เนื่องมาจากการแสดงความเห็นของเขาที่สมาคมผู้สื่อข่าวต่างประเทศแห่งประเทศไทย (FCCT) เมื่อวันที่ 25
พฤศจิกายน 2558 ในคำอภิปรายที่สมาคม นายเดวีส์แสดงความกังวลต่อโทษจำคุกที่สูง "แบบไม่เคยเป็นมาก่อน"
ตามคำตัดสินของศาลทหารต่อผู้ละเมิดกฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ¹⁷

คำบรรยายภาพ กลุ่มผู้ประท้วงด้านนอกสถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกา กรุงเทพฯ ในวันที่ 27 พฤศจิกายน 2558
ต่อกรณีที่น่าายกลิน ที. เดวีส์ เอกอัครราชทูตแสดงความเห็นเกี่ยวกับกฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพของไทย ©
Apichart Jinakul / Bangkok Post

การใช้คำว่า 'Long Live'

¹¹ ประเทศไทย, Renown royalist Sulak sued for lese majeste for defaming ancient king, 17 ตุลาคม 2557; Reuters,
Thai scholar faces royal insult charge over medieval king, 20 ตุลาคม 2557

¹² ประเทศไทย, Renown royalist Sulak sued for lese majeste for defaming ancient king, 17 ตุลาคม 2557; Reuters,
Thai scholar faces royal insult charge over medieval king, 20 ตุลาคม 2557

¹³ ประเทศไทย, 3 lèse majesté complaints filed against women wearing black around King's birthday, 10 ธันวาคม
2557

¹⁴ ประเทศไทย, 3 lèse majesté complaints filed against women wearing black around King's birthday, 10 ธันวาคม
2557

¹⁵ ประเทศไทย, Woman wearing black around King's birthday accused of lèse majesté, 8 ธันวาคม 2557

¹⁶ ประเทศไทย, Woman wearing black around King's birthday accused of lèse majesté, 8 ธันวาคม 2557

¹⁷ ประเทศไทย, Royalist urges investigation of US ambassador over lèse majesté criticisms, 4 ธันวาคม 2558

ในวันที่ 6 กรกฎาคม 2557 ตำรวจจับกุมนางสาวเชวณาด มุสิกภูมิ อายุ 52 ปี ในการชูป้าย 'Long Live USA Day' หน้าสถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกา ที่กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 4 กรกฎาคมในวันชาติของอเมริกา¹⁸ ระหว่างการสอบปากคำที่สโมสรทหารบกกรุงเทพฯ เจ้าหน้าที่ทหารแจ้งต่อนางสาวเชวณาดว่าการถือป้ายเช่นนี้อาจทำให้ถูกตั้งข้อหาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 112 เนื่องจากอาจถือว่าเป็นการล้อเลียนต่อคำพูดที่ว่า "ทรงพระเจริญ" (Long Live the King)¹⁹

กรณี #2:

นางสาวศศิพิมล ปฐมวงศ์ฟ้างาม

วันเดือนปีเกิด: 3 พฤศจิกายน 2529

โทษจำคุก: 28 ปี

สถานที่ควบคุมตัว: ทัณฑสถานหญิงกลาง เชียงใหม่

ศศิพิมลเป็นแม่เลี้ยงเดี่ยว มีลูกสาวเรียนชั้นประถมศึกษาสองคน เธอทำงานเป็นพนักงานโรงแรมแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ตอนที่ถูกจับกุม ต่อมาได้รับโทษจำคุก 28 ปีฐานหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ (ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 112)

ศศิพิมลซึ่งหย่าขาดจากสามีเมื่อปี 2557 อาศัยอยู่กับแม่และลูกสาวสองคนในบ้านเช่านอกตัวเมืองเชียงใหม่ เธอทำงานในโรงแรมเดียวกับแม่ซึ่งเป็นพนักงานทำความสะอาด โดยรายได้ของผู้หญิงทั้งสองคนเมื่อรวมกันแล้วเพียงพอเพียงแคให้ครอบครัวสามารถประทังชีวิตผ่านไปได้ในแต่ละวัน

ในตอนเช้าของปลายเดือนกันยายน

2557

ตำรวจนอกเครื่องแบบมาที่บ้านของศศิพิมลที่เชียงใหม่พร้อมกับหมายค้นในคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ เจ้าหน้าที่ได้ยึดคอมพิวเตอร์และโทรศัพท์มือถือสองเครื่องของศศิพิมลไป และนำตัวเธอไปโรงพักที่โรงพักตำรวจได้นำภาพที่บันทึกจากภาพหน้าจอคอมพิวเตอร์เป็นการสื่อสารทางข้อความในเฟซบุ๊กมาให้ดู และให้เธอลงนามในหนังสือยืนยันว่าเธอเคยเห็นข้อความเหล่านี้มาก่อน

ศศิพิมลเข้าใจว่าการลงนามครั้งนั้นเป็นเพียงการยอมรับว่าเคยเห็นข้อความเหล่านี้มาก่อน และไม่มี ความหมายอย่างอื่น อย่างไรก็ตาม อันที่จริงแล้วเอกสารที่เธอลงนามเป็นคำรับสารภาพว่าเธอได้กระทำการหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ และต่อมามีการแจ้งข้อหาต่อเธอ (โปรดดูด้านล่าง)

ตอนนั้นศศิพิมลไม่มีนายความอยู่ด้วยและไม่ได้รับแจ้งถึงสิทธิดังกล่าวจากตำรวจ

จนกระทั่งต้นเดือนกุมภาพันธ์

2558

ตำรวจที่เชียงใหม่ได้เรียกตัวศศิพิมลไปโรงพักเพื่อให้ลงนามในเอกสารอีกชิ้นหนึ่ง ในวันที่ 13 กุมภาพันธ์ ศศิพิมลได้นัดเข้าพบตำรวจตามคำสั่ง เมื่อไปถึงโรงพัก

ตำรวจแจ้งให้ศศิพิมลทราบว่าได้ตั้งข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพกับเธอเนื่องจากการโพสต์ข้อความที่รุนแรงเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ทางเฟซบุ๊ก ตำรวจแจ้งว่าศศิพิมลได้เปิดบัญชีเฟซบุ๊กโดยใช้นามของอีกบุคคลหนึ่งซึ่งมีความขัดแย้งกันเป็นการส่วนตัว และใช้บัญชีเฟซบุ๊กดังกล่าวเพื่อโพสต์ข้อความหมิ่น

ในวันเดียวกัน

ตำรวจได้นำตัวศศิพิมลไปที่ศาลทหารเชียงใหม่เพื่อขอฝากขัง

ศาลไม่ให้ประกันตัวโดยอ้างว่ากลัวหลบหนี ในช่วงที่ถูกควบคุมตัวในเบื้องต้น ศศิพิมลไม่มีนายความ ผ่านไปสองสัปดาห์ของการควบคุมตัวที่ทัณฑสถานหญิงกลาง

¹⁸ ประเทศไทย, Protester may face lèse majesté for holding "Long Live USA" placard on 4 กรกฎาคม, 8 กรกฎาคม 2557

¹⁹ ประเทศไทย, Protester may face lèse majesté for holding "Long Live USA" placard on 4 กรกฎาคม, 8 กรกฎาคม 2557

ตำรวจได้แจ้งข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพเพิ่มเติมเนื่องจากข้อความทางเฟซบุ๊กอีกชิ้นหนึ่งที่เจ้าหน้าที่กล่าวหาว่าคดีพินิลเป็นผู้โพสต์

ในวันที่ 9 มิถุนายน 2558 ในการพิจารณาลับที่ศาลทหารเชียงใหม่ในข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ ในเบื้องต้นคดีพินิลให้การปฏิเสธ อย่างไรก็ตามในวันที่ 7 สิงหาคม 2558 คดีพินิลตัดสินใจยอมรับสารภาพตามข้อกล่าวหาโดยเป็นไปตามคำแนะนำของทนายความ ศาลจึงสั่งลงโทษจำคุกนางคดีพินิลทันทีเป็นเวลา 56 ปี สำหรับความผิดเจ็ดกระทง หรือแปดปีต่อกระทง และมีการลดหย่อนโทษให้กึ่งหนึ่งเหลือ 28 ปีเนื่องจากคดีพินิลรับสารภาพ

การควบคุมตัวที่ละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานที่จะมีเสรีภาพ

การที่ศาลมักปฏิเสธไม่ให้ผู้ต้องหาคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพได้รับการประกันตัวอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ กลายเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการใช้สิทธิขั้นพื้นฐาน รวมทั้งสิทธิขั้นพื้นฐานที่จะมีเสรีภาพและสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรม เป็นการปฏิบัติซึ่งไม่สอดคล้องกับพันธกรณีตามกฎหมายของไทย เมื่อคำนึงถึงกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights-ICCPR) ซึ่งไทยเป็นรัฐภาคี

ข้อ 9(3) ของกติกา ICCPR กำหนดว่า การควบคุมตัวระหว่างรอการพิจารณาคดีควรเป็นข้อยกเว้น และควรทำให้สั้นที่สุด ในรายงานประจำปี 2554 คณะทำงานว่าด้วยการควบคุมตัวโดยพลการแห่งสหประชาชาติ (UN Working Group on Arbitrary Detention - UNWGD) ยังกำหนดให้การควบคุมตัวระหว่างรอพิจารณาคดีควรเป็นมาตรการที่เป็นข้อยกเว้น²⁰

ในบรรดาผู้ต้องหาคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพทั้งหมด มีเพียงสี่คน (6%) เท่านั้นที่ได้รับการประกันตัวระหว่างรอการพิจารณา ในช่วงหลังรัฐประหารเดือนพฤษภาคม 2557 โดยศาลมักปฏิเสธไม่ให้จำเลยคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพได้รับการประกันตัว อ้างว่าจะหลบหนี

เหตุผลของศาลขัดแย้งกับมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศและแนวคิดศาสตร์ขององค์การสหประชาชาติ ในความเห็นทั่วไปฉบับที่ 35 ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (UN Human Rights Committee - UNHRC) ระบุว่า การควบคุมตัวระหว่างรอการพิจารณาคดีต้องเป็นผลมาจากการวินิจฉัยว่าเป็นวาระกรณีไป และต้อง "ชอบด้วยเหตุผลและจำเป็นต่อพฤติกรรมที่สงสัย" ทั้งนี้โดยเป็นไปเพื่อป้องกันการหลบหนี การยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน หรือการกระทำความผิดซ้ำ โดยไม่ควรรวมถึงมาตรฐานที่คลุมเครือและครอบคลุมมากเกินไปอย่างเช่นการอ้าง "ความปลอดภัยของสาธารณะ"²¹ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติยังให้ความเห็นว่า ศาลไม่ควรสั่งให้ฝากขังโดยอ้างความรุนแรงของบทลงโทษ แทนที่จะวินิจฉัยจากความจำเป็น²²

การที่ศาลมักปฏิเสธไม่ให้จำเลยคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพได้รับการประกันตัวมาตลอด ยังเป็นการละเมิดสิทธิที่จะได้รับการสันนิษฐานว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ (ซึ่งได้รับการคุ้มครองตามข้อ 14(2) ของกติกา ICCPR) นอกจากนั้น จำเลยคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพจำนวนมากถูกควบคุมตัวระหว่างรอการพิจารณาคดีเป็นเวลานาน ซึ่งถือว่าจะละเมิดต่อสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาโดยไม่ชักช้าเกินควร (คุ้มครองตามข้อ 9(3) และ 14(3)(c) ของกติกา ICCPR) จนถึงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2559 61%

²⁰ คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ, รายงานคณะทำงานว่าด้วยการควบคุมตัวโดยพลการแห่งสหประชาชาติ สมัยประชุมที่ 11, 26 ธันวาคม 2554; UN Doc. A/ HRC/19/57 ย่อหน้า 48-58

²¹ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, ความเห็นทั่วไปฉบับที่ 35 - ข้อ 9 (เสรีภาพและความมั่นคงของบุคคล), 16 ธันวาคม 2557; UN Doc. CCPR/C/GC/35 ย่อหน้า 38

²² คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, ความเห็นทั่วไปฉบับที่ 35 - ข้อ 9 (เสรีภาพและความมั่นคงของบุคคล), 16 ธันวาคม 2557; UN Doc. CCPR/C/GC/35 ย่อหน้า 38

ของจำเลยคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพถูกควบคุมตัวระหว่างรอการพิจารณายอย่างน้อยหนึ่งปี โดย 28% ถูกควบคุมตัวมาเกือบหกเดือนแล้ว

คณะทำงานว่าด้วยการควบคุมตัวโดยพลการแห่งสหประชาชาติประกาศว่า การควบคุมตัวจำเลยคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ กรณีนายปดิวัฒน์ สาทรัมย์และนางสาวภรณ์ทิพย์ มั่นคง เป็นการกระทำโดยพลการ เนื่องจากละเมิดข้อบทหลายประการของกฎบัตรสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ รวมทั้งข้อ 9(3) ของกติกา ICCPR คณะทำงานว่าด้วยการควบคุมตัวโดยพลการแห่งสหประชาชาติเรียกร้องให้รัฐบาลปล่อยตัวบุคคลทั้งสองและให้จ่ายค่าชดเชย

ในบางกรณี

ทางการยังควบคุมตัวจำเลยคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพโดยไม่ให้ติดต่อกับโลกภายนอกเป็นเวลาหลายวันหลังถูกจับกุม ถือเป็นการละเมิดข้อบทสำคัญของกฎบัตรสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ รวมทั้งข้อ 14(2)(c) และข้อ 9(3) นอกจากนี้ เป็นที่ทราบกันดีว่าการควบคุมตัวบุคคลโดยไม่ให้ติดต่อกับโลกภายนอกเพิ่มความเสี่ยงอย่างมากที่จะเกิดกรณีการบังคับบุคคลให้สูญหาย การทรมาน และการปฏิบัติที่โหดร้าย และการบังคับให้รับสารภาพ

กรณีที่ #3:

นายเชียรสุธรรม สุทธิจิตเศรษฐี

วันเดือนปีเกิด: 27 พฤศจิกายน 2499

โทษจำคุก: 25 ปี (ลดเหลือ 21 ปี และ 10 เดือน)

สถานที่ควบคุมตัว: เรือนจำคลองเปรม, กรุงเทพฯ

เชียรสุธรรมซึ่งเป็นนักธุรกิจถูกศาลสั่งจำคุก 21 ปีและ 10 เดือนในข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ เชียรสุธรรมเรียนจบวิทยาศาสตร์บัณฑิตด้านวิศวกรรมจากมหาวิทยาลัยชั้นนำแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ เขาเคยทำงานเป็นที่ปรึกษาและมีตำแหน่งผู้บริหารของบริษัทเอกชนหลายแห่ง ทั้งยังมีธุรกิจรับเหมาของตนเอง ช่วงหลังรัฐประหารปี 2549 เชียรสุธรรมอ้างว่าธุรกิจของตนได้รับผลกระทบจากความอดกลอยด้านเศรษฐกิจ แม้เขาจะเป็นผู้สนับสนุนกลุ่มคนเสื้อแดงอย่างเต็มที่ แต่เขาไม่เคยร่วมการประชุมของคณิศรและมักแสดงความเห็นทางการเมืองผ่านเฟซบุ๊ก

เข้าวันที่ 18 ธันวาคม 2557 เจ้าหน้าที่ทหารและตำรวจว่า 20 นาย รวมทั้งตำรวจจากกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (ปอท.) ได้จับกุมเชียรสุธรรมและภรรยาจากบ้านที่กรุงเทพฯ ตำรวจจากปอท.ยังได้ยึดสมบัติส่วนตัวของเชียรสุธรรมและภรรยา รวมทั้งแล็ปท็อปคอมพิวเตอร์และโทรศัพท์มือถือ เจ้าหน้าที่ทหารและตำรวจซึ่งบุกตรวจค้นบ้านเชียรสุธรรม ไม่ได้แสดงหมายค้นหรือหมายจับ การออกหมายจับเชียรสุธรรมมีขึ้นภายหลังเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2557 โดยศาลทหารกรุงเทพฯ

หลังการบุกตรวจค้นที่บ้านเขา มีการนำตัวเชียรสุธรรมและภรรยาไปที่กองพันทหารราบมณฑลทหารบกที่ 11 กรุงเทพฯ เพื่อสอบปากคำ และมีการควบคุมตัวเขาไว้จนถึงวันที่ 22 ธันวาคม แต่มีการปล่อยตัวภรรยาในวันต่อมา ระหว่างการสอบปากคำ เจ้าหน้าที่ขอให้เชียรสุธรรมบอกพาสเวิร์ดของอีเมลและโซเชียลเน็ตเวิร์ค ในวันที่ 23 ธันวาคม เชียรสุธรรมถูกนำตัวไปฝากขังไว้กับตำรวจเป็นเวลาสองวัน ในวันที่ 25 ธันวาคมศาลทหารกรุงเทพฯสั่งการให้ส่งตัวเชียรสุธรรมไปฝากขังที่เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร หลังถูกส่งตัวไป นายเชียรสุธรรมได้ยื่นคำร้องขอประกันตัวกับศาลทหารกรุงเทพฯสี่ครั้งด้วยกัน (25 ธันวาคม 2557; 5, 16, และ 18 มกราคม 2558) อย่างไรก็ตาม ศาลได้ยกคำร้องขอประกันตัวอ้างว่าจะหลบหนี

เชียรสุธรรมถูกตั้งข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพจากการโพสต์ข้อความในเฟซบุ๊กระหว่างวันที่ 25 กรกฎาคม 2557 และต้นเดือนพฤศจิกายน 2557 ซึ่งทางการถือว่าเป็นการหมิ่นเบื้องสูง ข้อความหนึ่งเป็นการวิพากษ์บทบาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่สนับสนุนเศรษฐกิจพอเพียง

และเปรียบเทียบระหว่างราชวงศ์ไทยกับกฎหมาย ส่วนอีกสองข้อความถูกต้องความว่าเป็นการเชื่อมโยงสถาบันกับการเมืองไทย และข่าวลือเรื่องการลี้หนีพระชนม์

ในวันที่ 31 มีนาคม 2558 ในการพิจารณาลับ ศาลทหารกรุงเทพตัดสินให้เจียรสุธรรมได้รับโทษจำคุก 50 ปีฐานหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ หรือ 10 ปีต่อหนึ่งกระทง และมีการลดหย่อนโทษเหลือ 25 ปีเนื่องจากการรับสารภาพตลอดข้อกล่าวหา

ในวันที่ 2 เมษายน 2558 มีการลดโทษของเจียรสุธรรมเหลือ 21 ปีและ 10 เดือน เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันพระราชสมภพ 60 พรรษาของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรมถูกลิดรอนอย่างมาก

การยึดอำนาจของทหารเมื่อเดือนพฤษภาคม 2557 และโค่นล้มรัฐบาลจากการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย ยังส่งผลกระทบต่อสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรม สำหรับบุคคลที่ถูกดำเนินคดีตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 112 มาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาลทหารมีเนื้อหาขัดแย้งกับมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศที่คุ้มครองการพิจารณาคดีที่เป็นธรรม รวมทั้งที่มีการคุ้มครองในกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองซึ่งไทยเป็นรัฐภาคี

ในหลายกรณี จำเลยคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพถูกปฏิเสธไม่ให้ได้รับหลักประกันขั้นพื้นฐานที่เกี่ยวกับสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรม รวมทั้งการที่จำเลยไม่มีเวลามากเพียงพอในการเตรียมตัวต่อสู้คดี (คุ้มครองตามข้อ 14(3)(b) ของกติกา ICCPR) หรือไม่มีโอกาสได้รับความช่วยเหลือด้านกฎหมายในทุกขั้นตอนของกระบวนการ (ตามข้อ 14(3)(a) และ (d) ของกติกา ICCPR)²³

อย่างไรก็ดี แนวโน้มที่ส่งผลกระทบต่อสิทธิของจำเลยคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพที่จะได้รับการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรม เป็นผลมาจากการใช้ศาลทหารเพื่อไต่สวนคดีแทนศาลพลเรือน มาตรการนี้ส่งผลให้เกิดการละเมิดอย่างร้ายแรงต่อข้อ 14(1) ของกติกา ICCPR ซึ่งกำหนดว่า บุคคลทุกคนมีสิทธิ “ได้รับการพิจารณาอย่างเปิดเผยและเป็นธรรม โดยคณะตุลาการซึ่งจัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย มีอำนาจ มีความเป็นอิสระ และไม่ลำเอียง”

การยึดอำนาจของศาลทหาร

ผลจากการประกาศใช้กฎอัยการศึกของกองทัพบกเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2557 และต่อมคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้ออกประกาศฉบับที่ 37/2557 ลงวันที่ 25 พฤษภาคม 2557 ให้อำนาจศาลทหารในการพิจารณาคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพสำหรับความผิดที่เกิดขึ้นหลังวันที่ 25 พฤษภาคม 2557 แม้จะมีการยกเลิกการประกาศใช้กฎอัยการศึกเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2558 และมีการนำคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ 3/2558 มาใช้แทน ก็ยังกำหนดให้ศาลทหารมีอำนาจในการพิจารณาคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพต่อไป นับแต่รัฐประหาร ศาลทหารได้ไต่สวนและลงโทษจำคุกจำเลยคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ 24 คน

ในหลายกรณี ยังมีการบังคับใช้เขตอำนาจของศาลทหารย้อนหลัง สำหรับความผิดที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ 25 พฤษภาคม 2557 ยกตัวอย่างเช่น คดีหมิ่นเบื้องสูงหลายคดีเกี่ยวข้องกับการเผยแพร่ข้อมูลและการแสดงความคิดเห็นทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งอยู่ภายใต้เขตอำนาจของศาลทหาร แม้จะเป็นการกระทำผิดที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ 25 พฤษภาคม 2557 แต่ทางการถือว่าเนื้อหาข้อข้อมูลเหล่านั้นยังอยู่ในอินเทอร์เน็ตมาตลอด²⁴

²³ โปรดดูด้านล่าง กรณีที่ #5: นางสาวชญาภา โชคพรบุศศิริ

²⁴ ILaw, A Forceful Attempt to have Article 112 Cases Tried in the Military Court, 25 กันยายน 2557

ในวันที่ 20 มกราคม 2559 คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล
 หน่วยงานซึ่งมีหน้าที่ชี้ขาดเขตอำนาจระหว่างศาลมีคำวินิจฉัยว่า
 ศาลทหารกรุงเทพมีอำนาจในการพิจารณาคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพในคดีต่อนายสิริภพ ภรณ์อรุณ อติตบล็อทเกอร์²⁵
 ศาลให้เหตุผลว่า เนื้อหาที่ถือว่าหมิ่นพระบรมเดชานุภาพที่นายสิริภพเป็นคนโพสต์
 ยังคงเข้าถึงได้ผ่านอินเทอร์เน็ตแม้จนหลังวันที่ 25 พฤษภาคม 2557 แล้ว²⁶
 นายสิริภพได้โต้แย้งเขตอำนาจของศาลทหารโดยอ้างมาตรา 10
 ของพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ.2542 และขอให้ศาลพลเรือนได้สวนคดีแทน²⁷
 ในเดือนกันยายน 2558 ศาลอาญากรุงเทพฯ วินิจฉัยว่าศาลอาญามีอำนาจในการพิจารณาคดีนายสิริภพ²⁸

มาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศและแนวคิดศาสตร์ขององค์การสหประชาชาติ ต่างระบุสอดคล้องกันว่า
 ศาลทหารไม่มีอำนาจในการฟ้องร้องดำเนินคดีกับพลเรือน หลักการข้อ 5
 ของหลักการเพื่อกำกับดูแลการบริหารงานยุติธรรมผ่านศาลทหาร (Principles Governing the Administration of
 Justice through Military Tribunals) ระบุว่า “โดยหลักการแล้ว ศาลทหารไม่ควรมีอำนาจในการพิจารณาคดีต่อพลเรือน”
 และ “ในทุกพฤติการณ์ รัฐต้องประกันว่าพลเรือนที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดทางอาญา
 ต้องได้รับการไต่สวนโดยศาลพลเรือน” นอกจากนี้ หลักการข้อ 2 ยังระบุว่า ศาลทหาร “ในทุกพฤติการณ์
 ต้องปฏิบัติตามมาตรฐานและขั้นตอนปฏิบัติอันเป็นที่ยอมรับในระดับสากลว่าช่วยคุ้มครองให้เกิดการพิจารณาคดีอย่างเป็น
 นธรรม”

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (UNHRC) ประกาศว่า
 “เขตอำนาจของศาลทหารจำกัดเฉพาะความผิดที่มีลักษณะเกี่ยวข้องกับการทหารอย่างเคร่งครัดและเกิดจากการกระทำ
 ของเจ้าหน้าที่ทหาร”²⁹ นอกจากนี้ ในความเห็นทั่วไปฉบับที่ 13 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติระบุว่า
 การใช้ศาลทหารไต่สวนคดีกับพลเรือน ควรเป็น “ข้อยกเว้นอย่างยิ่ง” และควรเกิดขึ้นตามเงื่อนไขที่
 “ประกันให้เกิดการคุ้มครองอย่างเต็มที่ตามข้อ 14” ของกติกา ICCPR³⁰

ศาลขาดความเป็นอิสระ

ในแง่ของความเป็นอิสระ ศาลทหารไทยไม่เป็นอิสระจากหน่วยงานฝ่ายบริหาร
 โดยศาลทหารเป็นองค์กรซึ่งอยู่ภายใต้กระทรวงกลาโหม
 และตุลาการศาลทหารได้รับการแต่งตั้งจากผู้บัญชาการทหารบกและรัฐมนตรีกลาโหม³¹
 ตุลาการศาลทหารยังขาดคุณสมบัติด้านการศึกษากฎหมาย โดยศาลทหารชั้นต้นประกอบด้วยผู้พิพากษาสามคน

²⁵ ประเทศไทย, Jurisdiction dispute settled, military court gets to try lèse majesté case, 21 มกราคม 2559

²⁶ ประเทศไทย, Jurisdiction dispute settled, military court gets to try lèse majesté case, 21 มกราคม 2559

²⁷ ประเทศไทย, Jurisdiction dispute settled, military court gets to try lèse majesté case, 21 มกราคม 2559

²⁸ ประเทศไทย, Jurisdiction dispute settled, military court gets to try lèse majesté case, 21 มกราคม 2559

²⁹ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, สมัยประชุมที่ 62,

หลักการเพื่อกำกับดูแลการบริหารงานยุติธรรมผ่านศาลทหาร – หลักการข้อ 5:

เขตอำนาจศาลทหารในการไต่สวนคดีต่อพลเรือน, 13 มกราคม 2006, UN Doc. E/CN.4/2006/58

³⁰ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, สมัยประชุมที่ 21, ICCPR ความเห็นทั่วไปฉบับที่ 13: ข้อ 14
 (การบริหารงานยุติธรรม), 13 เมษายน 1984, UN Doc. HRI/GEN/1/Rev.1 ย่อหน้า 4

³¹ TLHR, Martial Law and the Military Court: Civil and Political Rights in Thailand (22 พฤษภาคม 2557-15
 มกราคม 2558), 2 กุมภาพันธ์ 2558

มีเพียงคนเดียวที่ต้องจบการศึกษาด้านกฎหมาย และเข้าร่วมในองค์คณะในฐานะตัวแทนของผู้บังคับบัญชา³²

ส่วนอีกสองคนเป็นนายทหารชั้นสัญญาบัตร

ไม่มีสิทธิอุทธรณ์คดี

ภายใต้ระบบทหาร บุคคลจำนวนมากที่ถูกดำเนินคดีตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 112 ได้ถูกตัดสิทธิขั้นพื้นฐานในการอุทธรณ์คำตัดสินในคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ

ข้อ 14(5) ของกติกา ICCPR กำหนดให้บุคคลทุกคนที่ต้องคำพิพากษาลงโทษมีสิทธิ “ที่จะให้คณะตุลาการระดับเหนือขึ้นไปพิจารณาทบทวนการลงโทษและคำพิพากษา” อย่างไรก็ตาม บุคคลที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดฐานหมิ่นพระบรมเดชานุภาพระหว่างวันที่ 25 พฤษภาคม 2557 และ 31 มีนาคม 2558 ไม่มีสิทธิอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลทหาร โดยเป็นผลมาจากการประกาศใช้กฎอัยการศึก และเป็นไปตามมาตรา 61 ของพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ.2498

การยกเลิกการประกาศใช้กฎอัยการศึกเมื่อวันที่ 1 เมษายน ส่งผลให้จำเลยมีสิทธิในการอุทธรณ์คำตัดสินคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพต่อศาลทหารในลำดับสูงขึ้นไป สำหรับความผิดที่เกิดขึ้นภายหลังวันที่ดังกล่าว โดยเป็นไปตามข้อบัญญัติของพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ.2498 อย่างไรก็ตาม ยังคงมีข้อกังวลเกี่ยวกับองค์ประกอบอื่นของสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรม (รวมทั้ง “การพิจารณาอย่างเปิดเผยและเป็นธรรม โดยคณะตุลาการซึ่งมีอำนาจ มีความเป็นอิสระ และไม่ลำเอียง”)

การพิจารณาลับ

ในแง่สิทธิที่จะได้รับ “การพิจารณาอย่างเปิดเผย” การไต่สวนคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพของศาลทหารที่ผ่านมา มีลักษณะที่ขาดความโปร่งใส ในขณะที่การไต่สวนในศาลพลเรือนในคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพมักไม่ทำผ่านกลังวิดีโอ แต่กลับเป็นขั้นตอนปฏิบัติโดยปรกติในศาลทหาร

ที่ผ่านมา ศาลทหารพิจารณาคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพโดยเป็นการพิจารณาลับหลายคดี ตุลาการศาลทหารมักห้ามไม่ให้คนทั่วไปเข้ารับฟัง รวมทั้งผู้สังเกตการณ์จากหน่วยงานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศและตัวแทนการทูตต่างประเทศ มีการห้ามไม่ให้เข้ามาในห้องพิจารณา³³ ในหลายกรณี ศาลทหารอ้างว่าจำเป็นต้องพิจารณาลับเนื่องจากคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพเกี่ยวข้องกับ “ความมั่นคงของชาติ” และ “กระทบต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน”³⁴

ศาลทหารสั่งลงโทษรุนแรง

³² TLHR, Martial Law and the Military Court: Civil and Political Rights in Thailand (22 พฤษภาคม 2557-15 มกราคม 2558), 2 กุมภาพันธ์ 2558

³³ Nation, Concerns over trying civilians in military court, 30 ตุลาคม 2557; TLHR, “Opas” sentenced to 3 years for lèse-majesté scribble on a wall, 16 ตุลาคม 2558; Bangkok Post, Military court jails man for 25 years over lese majesté, 1 เมษายน 2558

³⁴ ประชาไท, Military Court secretly tries lese majeste cases, 21 ตุลาคม 2557; ประชาไท, Court rules to try another lèse majesté case in secret, 1 ธันวาคม 2557; ประชาไท, Military court gives red shirt 25 years in jail for posting lese majeste on FB, 30 มีนาคม 2558; ประชาไท, Military court sets new record on lese majeste sentence; man gets 30 years behind bars, 7 สิงหาคม 2558; ประชาไท, Elderly man gets additional 18 months for lèse majesté messages in restroom, 16 ตุลาคม 2558; ประชาไท, Military court sends elderly man to 4 years in jail over lèse majesté audio clips, 29 ธันวาคม 2558

ความแตกต่างในการปฏิบัติต่อจำเลยคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพของศาลทหารและศาลพลเรือน
 เห็นได้จากระยะเวลาการลงโทษ เมื่อเปรียบเทียบกับศาลพลเรือน
 ศาลทหารที่ผ่านมาได้กำหนดโทษจำคุกนานกว่าสำหรับบุคคลที่มีความผิดฐานหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ
 นับแต่รัฐประหารเมื่อเดือนพฤษภาคม 2557
 ศาลทหารลงโทษจำคุกฐานหมิ่นพระบรมเดชานุภาพเป็นเวลาโดยเฉลี่ยเจ็ดปีและเก้าเดือนต่อหนึ่งกระทง
 เมื่อเปรียบเทียบกับโทษจำคุกห้าปีและสี่เดือนของศาลพลเรือน

กรณีที่ #4:

นายพฤษธรินทร์ ธนบริบูรณ์สุข

วันเดือนปีเกิด: 8 ตุลาคม 2529

โทษจำคุก: 15 ปี (ลดเหลือ 12 ปี)

สถานที่ควบคุมตัว: เรือนจำกลางอุบลราชธานี

พฤษธรินทร์ นักดนตรีจากอุบลราชธานีได้รับโทษจำคุก 12 ปีฐานหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ (ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 112) และละเมิดมาตรา 14(3) ของพระราชบัญญัติการกระทำผิดทางคอมพิวเตอร์

พฤษธรินทร์เรียนจบได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงด้านธุรกิจคอมพิวเตอร์ เขาประกอบอาชีพโดยการให้เช่าเซิร์ฟเวอร์ของเกมช่วงหนึ่ง ก่อนจะมีเพื่อนชักชวนให้ไปเล่นดนตรีในสถานบันเทิงตอนกลางคืน ในช่วงระหว่างสัปดาห์ พฤษธรินทร์และพี่สาวอาศัยอยู่กับพ่อที่ทำงานเป็นครูสอนดนตรีโรงเรียนมัธยมในอุบลราชธานี ช่วงสุดสัปดาห์ พวกเขาจะกลับมาอยู่กับแม่ซึ่งเปิดร้านกาแฟเล็กๆที่บ้านในอำเภอซึ่งอยู่ห่างออกไป

พฤษธรินทร์เริ่มสนใจการเมืองหลังเข้าชมคอนเสิร์ตดนตรีร็อกของกลุ่มเสี้ยวแดงที่อุบลราชธานี เมื่อปี 2552 หลังจากนั้นมา เขาเริ่มพูดคุยเรื่องการเมืองผ่านอินเทอร์เน็ตและมักใช้เฟซบุ๊กเพื่อแสดงความเห็นทางการเมือง

เข้าวันที่ 16 มีนาคม 2555 ตำรวจหลายสิบนายจากสภ.เมืองอุบลราชธานี และกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (ปอท.) ได้จับกุมพฤษธรินทร์ที่บ้านของเขาในอุบลราชธานี ตำรวจสั่งให้เขาบอกพาสเวิร์ดเฟซบุ๊ก

และยังยึดแล็ปท็อปคอมพิวเตอร์และบัตรเครดิตเน็ตของเขาไป เนื่องจากความกลัวและไม่ทราบว่าจะตนเองมีสิทธิเข้าถึงทนายความ พฤษธรินทร์จึงรับสารภาพตามความผิดที่ถูกกล่าวหา (โปรดดูด้านล่าง)

ในวันเดียวกัน ตำรวจนำพฤษธรินทร์ไปที่ สภ.เมืองอุบลราชธานีเพื่อสอบปากคำเพิ่มเติม

ตำรวจให้เขาลงนามในเอกสารเพื่อรับสารภาพตามข้อกล่าวหาทั้งหมด ซึ่งเขาขอมลงนามในเอกสารเพราะกลัวว่าถ้าไม่ขอมลงนาม ตำรวจจะไม่ปล่อยตัว

เขาไม่ได้รับอนุญาตให้โทรศัพท์ติดต่อใคร พ่อแม่ไปตามหาเขาที่โรงพยาบาล

แต่ได้รับแจ้งว่ามีรถส่งตัวเขาไปยังเรือนจำกลางอุบลราชธานีแล้ว ทั้ง ๆ ที่ความจริงเขายังอยู่ที่โรงพยาบาล เขาถูกควบคุมตัวที่ สภ.เมืองอุบลราชธานีหนึ่งคืน ก่อนจะถูกนำตัวไปฝากขังที่ศาลจังหวัดอุบลราชธานี อย่างไรก็ตาม ศาลอนุญาตให้ประกันตัวเขาโดยใช้เงินจำนวน 100,000 บาท

นับตั้งแต่ต้นเดือนมิถุนายน 2555 หลังครบกำหนดการขออำนาจศาลฝากขัง 84 วัน

พฤษธรินทร์ใช้ชีวิตหลบๆซ่อนๆเกือบหนึ่งปี ก่อนจะตัดสินใจขอเป็นพระเมื่อเดือนมีนาคม 2557 ในวันที่ 8 มิถุนายน 2557

รัฐบาลทหารไทยในนามคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ประกาศเรียกให้พฤษธรินทร์มารายงานตัวที่สโมสรทหารบก กรุงเทพฯ

พฤษธรินทร์ซึ่งยังห่มผ้าเหลืองอยู่ได้ไปรายงานตัวเมื่อวันที่ 13 มิถุนายน ที่สโมสรทหารบกนั่นเอง พฤษธรินทร์จึงได้ทราบว่าศาลจังหวัดอุบลราชธานีได้ออกหมายจับเขาในข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ เขาถูกควบคุมตัวเป็นเวลาหนึ่งคืนในค่ายทหารที่ไม่มีการระบุชื่อ

ก่อนจะถูกส่งตัวกลับไปอุบลราชธานีเพื่อดำเนินคดีตามข้อหาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 112 และมาตรา 14(3) ของพระราชบัญญัติการกระทำผิดทางคอมพิวเตอร์ จากนั้นมีการส่งตัวเขาไป สภ.เมืองอุบลราชธานีในวันที่ 14 มิถุนายน 2557 และถูกควบคุมตัวไว้สองคืน ในวันที่ 16 มิถุนายน 2557 พนักงานอัยการฟ้องคดีต่อพฤทธิรินทร์ และในวันที่ 17 มิถุนายน ศาลจังหวัดอุบลราชธานียกคำร้องขอประกันตัวของพฤทธิรินทร์ โดยอ้างว่าจะหลบหนี

ในวันที่ 31 กรกฎาคม 2557 ศาลจังหวัดอุบลราชธานีตัดสินให้จำคุกเขาเป็นเวลา 27 ปี แก่กระหนงตามความผิดฐานหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ และสามปี แก่กระหนงฐานละเมิด มาตรา 14(3) ของพระราชบัญญัติการกระทำผิดทางคอมพิวเตอร์

เนื่องจากการโพสต์ข้อความและภาพตัดต่อที่ทางการมองว่าเป็นการหมิ่นเบื้องสูงทางเฟซบุ๊กระหว่างวันที่ 5 กรกฎาคม 2554 และ 8 มีนาคม 2555 ศาลได้ลดโทษให้กึ่งหนึ่งจาก 30 ปีเหลือ 15 ปีเนื่องจากรับสารภาพ

ในวันที่ 2 เมษายน 2558 มีการลดโทษของเขาเหลือ 12 ปี เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันพระราชสมภพ 60 พรรษาของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ปราบปรามเสรีภาพในการแสดงออก ละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศ

นับแต่รัฐประหารวันที่ 22 พฤษภาคม 2557 เกือบ 75% ของการจับกุม การควบคุมตัว และการจำคุกกรณีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพภายหลังรัฐประหาร

มักเป็นผลมาจากการใช้สิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออก

การควบคุมตัวบุคคลในข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ

เป็นการละเมิดอย่างชัดเจนต่อพันธกรณีของไทยที่มีต่อกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออก

ข้อ 19 ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (ICCPR) ระบุว่า บุคคลทุกคนมีสิทธิที่จะมีความคิดเห็นโดยปราศจากการแทรกแซง และมีสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงออก เสรีภาพในการแสดงออกครอบคลุมถึง “เสรีภาพที่จะแสวงหา รับ และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและความคิดทุกประเภท โดยไม่คำนึงถึงพรมแดน ทั้งนี้ ไม่ว่าด้วยวาจาเป็นลายลักษณ์อักษรหรือการตีพิมพ์ ในรูปของศิลปะ หรือโดยอาศัยสื่อประการอื่นตามที่ตนเลือก”

ข้อ 19 กำหนดว่าการจำกัดสิทธิเหล่านี้ต้องเป็นไปตามบททดสอบอย่างเข้มงวดในแง่ความจำเป็นและได้สัดส่วน ในความเห็นทั่วไปฉบับที่ 34 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติเน้นว่า

“เพียงเพราะรูปแบบการแสดงออกถือว่ามีลักษณะดูหมิ่นต่อบุคคลสาธารณะ

ไม่เป็นเหตุผลเพียงพอต่อการกำหนดบทลงโทษ”

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติแสดงความกังวลเป็นการเฉพาะต่อกฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ

และระบุว่ารัฐภาคีของกติกา ICCPR ไม่ควรห้ามการวิพากษ์วิจารณ์สถาบันใด ๆ³⁵

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติยังแสดงความเห็นด้วยว่า กฎหมายหมิ่นประมาทจะต้องเกิดจาก “การจัดทำด้วยความระมัดระวัง” เพื่อประกันว่าจะไม่ส่งผลในเชิงปิดกั้นเสรีภาพในการแสดงออก และการลงโทษจำคุก “ไม่ใช่การลงโทษที่เหมาะสมในกรณีใด ๆ” สำหรับการละเมิดกฎหมายเหล่านี้³⁶

กอล์ฟและแบงก์: ติดคุกเพราะการแสดงละคร

³⁵ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, สมัยประชุมที่ 102, ความเห็นทั่วไปฉบับที่ 34 - ข้อ 19:

เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออก, 12 กันยายน 2554, UN Doc. CCPR/C/GC/34 ย่อหน้า 38

³⁶ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, สมัยประชุมที่ 102, ความเห็นทั่วไปฉบับที่ 34 - ข้อ 19:

เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออก, 12 กันยายน 2554, UN Doc. CCPR/C/GC/34 ย่อหน้า 47

คำสั่งจำคุกนักกิจกรรมด้านละครสองคนในข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2558 สะท้อนอย่างชัดเจนถึงการปฏิบัติมิชอบต่อประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 112 ภายใต้รัฐบาลทหารของไทย และแสดงให้เห็นถึงการเพิกเฉยอย่างสิ้นเชิงต่อพันธกรณีตามกฎหมายระหว่างประเทศ

ในวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2558 ศาลอาญากรุงเทพ ลงโทษจำคุกนางสาวภรณ์ทิพย์ มั่นคง หรือกอล์ฟ และนายปวีวัฒน์ สหายัยแย้ม หรือแบงค์เป็นเวลาสองปีครึ่ง ตามมาตรา 112³⁷ ศาลเห็นว่ากอล์ฟและแบงค์มีความผิดฐานหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ จากการแสดงละครการเมือง “เจ้าสาวหมาป่า” ซึ่งมีขึ้นที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2556 โดยเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมรำลึกครบรอบวาระ 40 ปี 14 ตุลาคม 2516 ช่วงที่นักศึกษาลุกฮือต่อต้านเผด็จการทหารภายใต้การนำของจอมพลถนอม กิตติขจร เป็นเรื่องราวของกษัตริย์ในจินตนาการ ซึ่งทางการมองว่าเป็นการหมิ่นเบื้องสูง³⁸

การคุมขังกอล์ฟและแบงค์เป็นการละเมิดข้อ 19 ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (ICCPR) ที่ประกันสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออก และข้อ 15 ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (International Covenant on Economic, Social, and Cultural Rights - ICESCR) ที่ประกันสิทธิในการเข้าร่วมชีวิตทางวัฒนธรรม ประเทศไทยเป็นรัฐภาคีทั้งกติกา ICCPR และกติกา ICESCR

กอล์ฟและแบงค์ถูกควบคุมตัวตั้งแต่วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2557 2557³⁹ คณะทำงานว่าด้วยการควบคุมตัวโดยพลการแห่งสหประชาชาติ (UNWGAD) ได้ประกาศว่าเป็นการควบคุมตัวโดยพลการ และเรียกร้องรัฐบาลไทยให้ปล่อยตัวพวกเขาและจ่ายค่าชดเชยให้ด้วย⁴⁰

แม้ว่าการควบคุมตัวบุคคลที่ใช้สิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออก ถือเป็นผลลัพธ์ร้ายแรงเนื่องจากการปฏิบัติมิชอบต่อประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 112 ในขณะที่เดียวกัน รัฐบาลทหารยังเพิ่มมาตรการจำกัดการเผยแพร่ข้อมูลอย่างเสรีเกี่ยวกับราชวงศ์ไทย ที่ผ่านมาทางการดำเนินการอย่างเป็นระบบ ห้ามพิมพ์เผยแพร่หนังสือ ห้ามการจัดอภิปราย และปราบปรามการเผยแพร่ข้อมูลหรือการพูดคุยใด ๆ ในลักษณะวิพากษ์วิจารณ์ต่อราชวงศ์ การจำกัดสิทธิเหล่านี้ส่งผลให้ไม่มีพื้นที่เพื่อการถกเถียงเกี่ยวกับสถาบันเบื้องสูงและการปฏิรูปมาตรา 112

ในวันที่ 4 สิงหาคม 2557 คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) หน่วยงานกำกับสื่อของรัฐได้สั่งปรับสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอสเป็นเงินจำนวน 50,000 บาท เนื่องจากการออกอากาศรายการอภิปรายทางโทรทัศน์ในเดือนมีนาคม 2556 เกี่ยวกับบทบาทของราชวงศ์ไทยและประวัติศาสตร์สมัยใหม่ของประเทศไทย⁴¹ กสทช.เห็นว่ารายการดังกล่าวละเมิดมาตรา 37 ของพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551 ซึ่งห้ามการเผยแพร่เนื้อหารายการที่มีลักษณะนำไปสู่

³⁷ ประชาไท, Court sentences theater activists to 5 years in jail for lese majeste, 23 กุมภาพันธ์ 2558

³⁸ ประชาไท, Court sentences theater activists to 5 years in jail for lese majeste, 23 กุมภาพันธ์ 2558

³⁹ ประชาไท, Prosecutors file lese majeste charges against the Wolf Bride actor, 24 ตุลาคม 2557

⁴⁰ คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ,

การรับรองความเห็นของคณะทำงานว่าด้วยการควบคุมตัวโดยพลการแห่งสหประชาชาติ สมัยประชุมที่ 71, 17– 21 พฤศจิกายน 2557 - No.41/2557 (ประเทศไทย), 22 มกราคม 2558, UN Doc. A/HRC/WGAD/2557;

คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ,

การรับรองความเห็นของคณะทำงานว่าด้วยการควบคุมตัวโดยพลการแห่งสหประชาชาติ สมัยประชุมที่ 74, 30

พฤศจิกายน- 4 ธันวาคม 2558 – Opinion No.43/2015 (ประเทศไทย) กรณีนางสาวภรณ์ทิพย์ มั่นคง, 15 มกราคม 2559, UN Doc. UN Doc. A/HRC/WGAD/2015

⁴¹ Khaosod English, State TV fined for airing monarchy debate, 4 สิงหาคม 2557

“การล้มล้างการปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือมีการกระทำซึ่งเข้าลักษณะลามกอนาจาร

หรือมีผลกระทบต่อทำให้เกิดความเสื่อมโทรมทางจิตใจหรือสุขภาพของประชาชนอย่างร้ายแรง”⁴²

ในวันที่ 12 พฤศจิกายน 2557 ทางกรมสั่งห้ามเผยแพร่หนังสือ *A Kingdom in Crisis* ของแอนดรูว์ แมคเกรเกอร์ มาร์แชล (Andrew McGregor Marshall) นักเขียนชาวอังกฤษ⁴³

ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับราชวงศ์ไทยและการเปลี่ยนผ่านของราชวงศ์ในบริบทของวิกฤตการเมืองอย่างต่อเนื่องในไทย⁴⁴

ทั้งนี้เจ้าพนักงานได้อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. 2550

ซึ่งให้อำนาจในการห้ามเผยแพร่หนังสือใด ๆ ที่มีเนื้อหาหมิ่นเบื้องสูง⁴⁵

ผู้ที่ครอบครองหรือจัดจำหน่ายหนังสืออาจได้รับโทษจำคุกเป็นเวลาสามปีและปรับ 60,000 บาท⁴⁶

ในเดือนมกราคมและกุมภาพันธ์ 2558 ทหารได้คุกคามคณะละครปีฟลอร์ เรียดอร์อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากการแสดงละคร “บางละมิด” ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับมาตรา 112⁴⁷

บางละมิดเป็นผลงานการแสดงเดี่ยวของอรอนงค์ ไทยศรีวงศ์ ซึ่งสะท้อนให้เห็นการละเมิดสิทธิในสังคมไทย โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับเสรีภาพในการแสดงออก และมาตรการจำกัดสิทธิอย่างแพร่หลายภายใต้รัฐบาลทหาร ในวันที่ 20

มกราคม 2558 เจ้าหน้าที่ทหารแจ้งให้ผู้จัดต้องขออนุญาตจากเจ้าพนักงานเพื่อให้สามารถจัดการแสดงได้⁴⁸

แต่สุดท้ายมีการอนุญาตให้มีการแสดงต่อไป อย่างไรก็ตาม ตลอดการแสดงเกือบทั้ง 19 คืน

จะมีเจ้าหน้าที่ทหารนอกเครื่องแบบมาบันทึกภาพวิดีโอของนักแสดงและผู้ชมเอาไว้⁴⁹

ในวันที่ 17 มิถุนายน 2558 รัฐบาลทหารโดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.)

บังคับให้สมาคมผู้สื่อข่าวต่างประเทศแห่งประเทศไทย (FCCT) ต้องยกเลิกการอภิปรายในประเด็นมาตรา 112⁵⁰

ตำรวจแจ้งต่อตัวแทนของสมาคมว่า ทหารจะส่งกำลังมาปิดทางเข้าของอาคารหากผู้จัดยังคงเดินหน้าจัดรายการนี้ต่อไป⁵¹

ตำรวจอ้างว่าการจัดอภิปรายครั้งนี้จะ “สร้างความแตกแยกในสังคมไทย

และสนับสนุนให้ประชาชนละเมิดกฎหมายและเป็นการยุยงปลุกปั่น”⁵²

ผู้สื่อข่าวที่รายงานข่าวในประเด็นหมิ่นพระบรมเดชานุภาพอย่างน้อยหนึ่งคน ตกเป็นเป้าการข่มขู่และคุกคาม

ในวันที่ 22 ตุลาคม 2558 เจ้าหน้าที่คสช.ซึ่งไม่เปิดเผยชื่อติดต่อผ่านโทรศัพท์มือถือไปยังทิวพร คุ้มเมธา หรือแอม

ผู้สื่อข่าวประชาไท เรียกให้มาพบเพื่อสอบถามเกี่ยวกับบทความของประชาไทที่ตีพิมพ์เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม⁵³

⁴² Khaosod English, State TV fined for airing monarchy debate, 4 สิงหาคม 2557

⁴³ ประชาไท, Thai police ban Andrew Marshall's book on Thai monarchy, 12 พฤศจิกายน 2557

⁴⁴ ประชาไท, Thai police ban Andrew Marshall's book on Thai monarchy, 12 พฤศจิกายน 2557

⁴⁵ ประชาไท, Thai police ban Andrew Marshall's book on Thai monarchy, 12 พฤศจิกายน 2557

⁴⁶ ประชาไท, Thai police ban Andrew Marshall's book on Thai monarchy, 12 พฤศจิกายน 2557

⁴⁷ Asian Correspondent, Thailand's junta targets acclaimed theatre production, 2 กุมภาพันธ์ 2558

⁴⁸ Asian Correspondent, Thailand's junta targets acclaimed theatre production, 2 กุมภาพันธ์ 2558

⁴⁹ Asian Correspondent, Thailand's junta targets acclaimed theatre production, 2 กุมภาพันธ์ 2558

⁵⁰ สมาคมผู้สื่อข่าวต่างประเทศแห่งประเทศไทย (FCCT),

แถลงการณ์ของสมาคมผู้สื่อข่าวต่างประเทศแห่งประเทศไทยกรณีคำสั่งคสช. ให้ยกเลิกการอภิปรายเกี่ยวกับกฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ, 15 มิถุนายน 2558

⁵¹ Khaosod English, Lese Majeste Discussion Blocked by Junta: FCCT, 15 มิถุนายน 2558

⁵² สมาคมผู้สื่อข่าวต่างประเทศแห่งประเทศไทย (FCCT),

แถลงการณ์ของสมาคมผู้สื่อข่าวต่างประเทศแห่งประเทศไทยกรณีคำสั่งคสช. ให้ยกเลิกการอภิปรายเกี่ยวกับกฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ, 15 มิถุนายน 2558

⁵³ FIDH, Thailand: Intimidation and judicial harassment of Ms. Thaweepom Kummetha, 9 พฤศจิกายน 2558

ในบทความภาษาไทยของแอมมีรูปอินโฟกราฟฟิคประกอบ ซึ่งระบุว่าทำอะไรแล้วผิด ม.112 ได้บ้าง ในวันที่ 27 ตุลาคม แอมมีรูปได้ไปรายงานตัวที่กรมการทหารสื่อสาร กองทัพบกที่กรุงเทพฯ โดยสมัครใจ⁵⁴ ระหว่างการประชุมกับตัวแทนภาครัฐหลายส่วน

เจ้าหน้าที่ตำรวจและทหารมีการซักถามแอมเกี่ยวกับเนื้อหาของบทความและภาพประกอบ นอกจากนั้น เจ้าหน้าที่ทหารระดับสูงยังเตือนว่าจะมีการสอดส่องการดำเนินงานของเธอต่อไป⁵⁵

หลังรัฐประหารเดือนพฤษภาคม 2557 ผู้สื่อข่าวต่างประเทศต้องผ่านกระบวนการคัดกรองที่เข้มงวด รวมทั้งการสัมภาษณ์โดยเจ้าหน้าที่จากกระทรวงต่างประเทศ เพื่อตรวจสอบความเห็นของนักข่าวต่อประเด็นที่อ่อนไหว โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับสถาบันเบื้องสูง⁵⁶ นับแต่รัฐประหาร

ทางการปฏิเสธไม่ยอมให้สถานะผู้ปฏิบัติงานและผู้ที่ทำหน้าที่สื่อมวลชนกับนักข่าวห้าคน⁵⁷ ในวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2559 กระทรวงต่างประเทศยังเผยแพร่แถลงการณ์ระบุถึงแนวปฏิบัติใหม่ในการขอวีซ่าของนักข่าวต่างประเทศ⁵⁸

ซึ่งตามแนวปฏิบัติดังกล่าว ทางการมีอำนาจที่จะไม่ออกวีซ่าให้นักข่าวที่ทำงานหรือมีพฤติกรรมที่ถือว่า “กระทบต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชนหรือความมั่นคงภายในราชอาณาจักร”⁵⁹

การคุกคามของรัฐบาลทหารต่อผู้สื่อข่าว คิลปิน และสำนักข่าว ส่งผลให้มีการเซ็นเซอร์ตัวเอง ในวันที่ 22 กันยายน 2558 บริษัทซึ่งรับจ้างพิมพ์ *International New York Times*

ในประเทศไทยปฏิเสธที่จะตีพิมพ์หนังสือพิมพ์ฉบับในไทย

โดยอ้างว่าหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์มีข่าวเกี่ยวกับพระอาการประชวรของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว⁶⁰

ทางผู้จัดพิมพ์อ้างว่าเป็นบทความที่ “อ่อนไหวเกินกว่าจะพิมพ์ได้”⁶¹

ในวันที่ 1 ธันวาคม 2558 บริษัทเดียวกันยังตีบทความชิ้นหนึ่งออกจาก *International New York Times* ฉบับที่พิมพ์ในไทย ซึ่งเป็นบทความที่มีเนื้อหาเล็กน้อยเกี่ยวกับความกังวลต่อการเปลี่ยนผ่านราชวงศ์⁶²

ทางผู้จัดพิมพ์เห็นว่าบทความดังกล่าว “ไม่เหมาะสม” และปล่อยให้เป็นที่ว่างปรากฏอยู่หน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์⁶³

ในวันที่ 4 ธันวาคม 2558 ใน *International New York Times* ฉบับที่พิมพ์ในไทยมีพื้นที่ว่างแทนที่จะเป็นเนื้อหาของบทบรรณาธิการที่เรียกร้องให้มีความโปร่งใสมากขึ้นของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์

ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ควบคุมดูแลทรัพย์สินของสถาบันกษัตริย์ไทย⁶⁴ ทางบริษัทที่มีความเห็นว่าบทความดังกล่าว “อ่อนไหว” มากเกินกว่าที่จะตีพิมพ์ได้⁶⁵

ในวันที่ 15 ธันวาคม 2558 ทางบริษัทยังได้ตีบทความอีกชิ้นหนึ่งออกจาก *International New York Times* ฉบับที่พิมพ์ในไทย และปล่อยให้เป็นที่ว่างแทน⁶⁶

⁵⁴ FIDH, Thailand: Intimidation and judicial harassment of Ms. Thaweepom Kummetha, 9 พฤศจิกายน 2558

⁵⁵ FIDH, Thailand: Intimidation and judicial harassment of Ms. Thaweepom Kummetha, 9 พฤศจิกายน 2558

⁵⁶ Khaosod English, Longtime Political Cartoonist ‘Stephff’ Loses Work Permit & Visa, 2 กุมภาพันธ์ 2559;

Bangkok Post, Regime clamps down on foreign jourmos, 4 กุมภาพันธ์ 2559

⁵⁷ Khaosod English, Longtime Political Cartoonist ‘Stephff’ Loses Work Permit & Visa, 2 กุมภาพันธ์ 2559

⁵⁸ CPJ, Thailand tightens visa requirements for foreign reporters, 19 กุมภาพันธ์ 2559

⁵⁹ CPJ, Thailand tightens visa requirements for foreign reporters, 19 กุมภาพันธ์ 2559

⁶⁰ AFP, No NYT edition in Thailand after article on king's health, 22 กันยายน 2558

⁶¹ AFP, No NYT edition in Thailand after article on king's health, 22 กันยายน 2558; AP, International NY Times blocked in Thailand over king article, 22 กันยายน 2558

⁶² AFP, Blank spaces replace NYT article on flagging Thai economy, 1 ธันวาคม 2558

⁶³ AP, Int'l NY Times' Thai printer refuses to run front-page story, 1 ธันวาคม 2558

⁶⁴ Reuters, The New York Times got censored in Thailand because of this occasion, 5 ธันวาคม 2558

⁶⁵ Reuters, The New York Times got censored in Thailand because of this occasion, 5 ธันวาคม 2558

⁶⁶ ประชาไท, Another Intl NYT article removed by Thai publisher, 15 ธันวาคม 2558

โดยเป็นรายงานข่าวเกี่ยวกับการแจ้งข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพของตำรวจต่อคนงานโรงงาน
ที่ถูกกล่าวหาว่าล่อเลียนสุนัขทรงเลี้ยงทางเฟซบุ๊ก (โปรดดู คดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพไปไกลจนสุดโต่ง)⁶⁷

นิตยสาร *Economist* ที่เป็นภาษาอังกฤษได้ตัดสินใจไม่เผยแพร่ฉบับพิมพ์ในประเทศไทยในช่วงสัปดาห์ของวันที่ 31
มกราคม 2558 เนื่องจากมีบทความพาดพิงถึงการบังคับใช้มาตรา 112 จนเคร่งครัดเกินเหตุ⁶⁸ ในเดือนสิงหาคม 2557
ผู้จัดพิมพ์มติชนสุดสัปดาห์ได้ตัดสินใจยุติการขายนิตยสารรายปักษ์ของวันที่ 15-21 สิงหาคม
เนื่องจากมีเนื้อหาที่อาจเข้าข่ายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ⁶⁹

เว็บไซต์ *Bangkok Post*
หนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษมักป้องกันไม่ให้ผู้อ่านโพสต์ความเห็นเกี่ยวกับรายงานข่าวโดยอ้างอิงถึงสถาบันเบื้องสูง
ทั้งนี้โดยมีคำเตือนอยู่ใต้บทความว่า “การสนทนาแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับบทความนี้ต้องยุติลง
เนื่องจากมีการแสดงความเห็นที่อาจก่อให้เกิดปัญหาทางกฎหมาย”

ภายใต้รัฐบาลทหาร ทางการได้เพิ่มมาตรการเซ็นเซอร์เนื้อหาทางอินเทอร์เน็ตที่มองว่าเป็นการหมิ่นเบื้องสูง
ในวันที่ 16 ธันวาคม 2557 พรชัย รุจิประภา
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกล่าวว่า กระทรวงของเขาได้สั่งบล็อกเว็บไซต์ประมาณ
1,200 แห่ง ส่วนใหญ่มีเนื้อหาหมิ่นเบื้องสูงนับแต่รัฐประหาร⁷⁰ ระหว่างวันที่ 5 มกราคม และ 10 มีนาคม 2558
กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (ปอท.) ได้สั่งบล็อกเว็บไซต์เพิ่มเติม
510 URL (รวมทั้งส่วนที่เป็นเฟซบุ๊ก, YouTube, บล็อก และเว็บบอร์ด) เนื่องจากมีเนื้อหาที่จะเกิดมาตรา 112⁷¹ ในวันที่ 24
เมษายน ตำรวจระบุว่าได้สั่งปิดเว็บไซต์ 25,069 แห่งที่มีเนื้อหาหมิ่นเบื้องสูง⁷² ช่วงต้นเดือนกันยายน 2558
ทางกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในประเทศ (กอ.รมน.) กล่าวว่าได้มีการสั่งบล็อกเว็บไซต์เพิ่มเติม 143 แห่ง
(รวมทั้งหมดเป็นการบล็อกเว็บไซต์ 3,426 หน้า) ที่มองว่ามีเนื้อหาหมิ่นเบื้องสูง⁷³

ในเดือนกุมภาพันธ์ 2558 เลขาธิการคณะกรรมการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์
และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ระบุว่าได้ร้องขอให้เฟซบุ๊ก, YouTube, และแอปสำหรับสื่อสารต่าง ๆ อย่าง
LINE ให้ตัดเนื้อหาที่วิพากษ์วิจารณ์สถาบันออกไป⁷⁴

คสช.ยังพยายามออกกฎหมายควบคุมอย่างกว้างขวางต่อการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ ช่วงต้นเดือนมกราคม
2558 คสช.ให้ความเห็นชอบต่อร่างพระราชบัญญัติรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์
ซึ่งเป็นกฎหมายที่จะให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการของรัฐบาลเพื่อตรวจสอบและรับมือกับภัยคุกคามทางอินเทอร์เน็ตที่มีต่อ
ความมั่นคงและเสถียรภาพของชาติ⁷⁵

คณะกรรมการชุดดังกล่าวจะมีอำนาจหน้าที่ในการเข้าถึงข้อมูลในคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล โทรศัพท์มือถือ
และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ โดยไม่ต้องใช้หมายศาล⁷⁶ โดยสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.)
ที่มาจากการแต่งตั้งของรัฐบาลทหาร จะเป็นผู้พิจารณาและให้ความเห็นชอบต่อร่างพรบ.นี้ ในขณะที่พลเอกประยุทธ์

⁶⁷ ประเทศไทย, Another Intl NYT article removed by Thai publisher, 15 ธันวาคม 2558

⁶⁸ ประเทศไทย, Economist not published in Thailand due to lese majeste, 30 มกราคม 2558

⁶⁹ ประเทศไทย, Matichon Weekly stops distribution for fear of lèse majesté, 15 สิงหาคม 2557

⁷⁰ ประเทศไทย, Thai authority boasts blocking 1,200 alleged lèse majesté websites, 17 ธันวาคม 2557

⁷¹ Bangkok Post, Lese majeste fight goes online, 16 มีนาคม 2558

⁷² ประเทศไทย, Thai police say more than 200 lèse majesté cases closed in 6 เดือน, 26 เมษายน 2558

⁷³ Bangkok Post, 143 websites with lese majeste content blocked, 7 กันยายน 2558

⁷⁴ Straits Times, Thailand agency defends mass cyber surveillance, 12 กุมภาพันธ์ 2558

⁷⁵ Khaosod English, Thai Internet Freedom Threatened by Junta's New Bill, NGO Wams, 22 มกราคม 2558

⁷⁶ Committee to Protect Journalists, Cyber security bill threatens media freedom in Thailand, 22 มกราคม 2558

จันทร์โอชา หัวหน้าคณะระบุว่า หนึ่งในวัตถุประสงค์ของร่างพระราชบัญญัติรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ เป็นไปเพื่อปราบปรามเนื้อหาหมิ่นเบื้องสูง⁷⁷

กรณี #5:

นางสาวชญาภา ไชคพรบุศศรี

วันเดือนปีเกิด: 11 พฤศจิกายน 2509

โทษจำคุก: 9 ปี และ 6 เดือน

สถานที่ควบคุมตัว: ทัณฑสถานหญิงกลาง, กรุงเทพฯ

ชญาภาเป็นแม่เลี้ยงเดี่ยวมีลูกชายวัยหนุ่มหนึ่งคน ขณะถูกจับกุม เธอทำงานเป็นพนักงานบัญชีให้บริษัทเอกชน ต่อมาได้รับโทษจำคุกเก้าปีครึ่งในข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพและยุยงปลุกปั่น (มาตรา 112 และ 116 ของประมวลกฎหมายอาญาตามลำดับ)

ชญาภาและสามี ซึ่งเป็นช่างแอร์ หย่าขาดกันเมื่อปี 2548 ชญาภาเป็นผู้สนับสนุนอดีตนายกฯ ทักษิณ ชินวัตร หลังจากทหารยึดอำนาจและขับไล่ทักษิณเมื่อปี 2549

เธอเริ่มมีบทบาททางการเมืองและมักแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านเฟซบุ๊ก

ในวันที่ 19 มิถุนายน 2558 ช่วงเช้าตรู่ ทหารกลุ่มหนึ่งจากกองพลทหารราบที่ 2 และตำรวจจากกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (ปอท.)

ได้จับกุมชญาภาที่บ้านพักจังหวัดสมุทรปราการ ขณะกำลังเตรียมตัวไปทำงาน

เจ้าหน้าที่ได้ค้นบ้านและยึดแล็ปท็อปคอมพิวเตอร์และโทรศัพท์มือถือ

พร้อมกับพาตัวเธอไปที่กองพันทหารราบมณฑลทหารบกที่ 11 ที่กรุงเทพฯ เธอถูกควบคุมตัวที่นั่นห้าวัน ก่อนจะถูกฝากขังไว้กับตำรวจ

ในช่วงที่ถูกจับกุม ไม่มีการแสดงหมายจับ ศาลทหารกรุงเทพได้ออกหมายจับเมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2558 สามวันหลังจากเธอถูกทหารควบคุมตัว ในวันที่ 23 มิถุนายน 2558

ตำรวจจากปอท.ได้ขออำนาจศาลฝากขังเธอไว้และมีการตั้งข้อหาละเมิดมาตรา 112 และ 116 ของประมวลกฎหมายอาญา ในวันที่ 24 มิถุนายน 2558 ตำรวจนำตัวเธอมาร่วมแถลงข่าวออกโทรทัศน์

โดยได้รับสารภาพความผิดตามข้อกล่าวหา ในวันที่ 25 มิถุนายน 2558 มีการนำตัวเธอไปศาลทหารกรุงเทพเพื่อขอฝากขัง และศาลปฏิเสธไม่ให้ประกันตัวเพราะเกรงจะหลบหนี ระหว่างที่ถูกควบคุมตัวในช่วงแรก เธอไม่สามารถเข้าถึงทนายความ

และอ้างว่าระหว่างที่ถูกทหารควบคุมตัว

ทหารข่มขู่ว่าจะได้รับโทษจำคุกหนักขึ้นถ้าพยายามติดต่อกับทนายความเพื่อผู้คดี

ชญาภาถูกตั้งข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพสองกระทง จากการโพสต์ข้อความสองครั้งทางเฟซบุ๊ก เมื่อวันที่ 10 และ 11 มิถุนายน 2558 ตามลำดับ ซึ่งทางการตีความว่าเป็นการเชื่อมโยงราชวงศ์ไทยกับการเมือง นอกจากนี้

ยังมีการตั้งข้อหายุยงปลุกปั่นอีกสามกระทงกับชญาภาเนื่องจากการโพสต์เฟซบุ๊กเมื่อวันที่ 11 และ 12 มิถุนายน 2558 ซึ่งทางการตีความว่าหมายถึงจะมีการปฏิบัติข้อเพื่อต่อต้านรัฐบาลทหารของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา

ในวันที่ 15 ธันวาคม 2558 มีการนำตัวชญาภาไปรับการพิจารณาลับที่ศาลทหารกรุงเทพ ทั้งนี้โดยไม่มีการแจ้งเตือนให้ชญาภาหรือจำเลยทราบล่วงหน้าในระยะเวลาที่เพียงพอว่ากำลังจะมีการพิจารณาคดี

เนื่องจากต้องไปขึ้นศาลโดยไม่มีทนายความ ชญาภาตัดสินใจรับสารภาพผิดตามข้อกล่าวหา ส่งผลให้ศาลทหารตัดสินลงโทษจำคุกเธอทันทีเป็นเวลา 10

ปีสำหรับความผิดสองกระทงในข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ และเก้าปีสำหรับสามกระทงในความผิดฐานยุยงปลุกปั่น ศาลได้ลดหย่อนโทษจาก 19 ปีเหลือเก้าปีครึ่งเนื่องจากจำเลยรับสารภาพผิด

⁷⁷ ประชาไท, Junta leader admits controversial digital economy bills target lese majeste, 22 มกราคม 2558

องค์การสหประชาชาติเสนอ: แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 112 ปล່อยตัวผู้ถูกควบคุมตัวคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ
ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา

หน่วยงานสหประชาชาติและกลไกพิเศษหลายแห่งต่างได้แสดงความกังวลอย่างเปิดเผยต่อการฟ้องร้องดำเนินคดี การควบคุมตัวเป็นเวลานาน และคำสั่งจำคุกเป็นเวลาหลายปีตามมาตรา 112 พวกเขาได้เรียกร้องครั้งแล้วครั้งเล่าให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 112 และให้ปล່อยตัวผู้ถูกควบคุมตัวในคดีคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ

10 มิถุนายน 2554: แฟรงค์ ลา รู (Frank La Rue) ผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออก และมาร์กาเร็ต เซกากียา (Margaret Sekaggya) ผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติว่าด้วยสถานการณ์ของผู้ที่ทักขสิทธิ์มนุษยชน ได้ส่งจดหมายที่เขียนร่วมกันเรียกร้องโดยเร่งด่วนให้รัฐบาลไทยตระหนักถึงปัญหาจากคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพหลายกรณีของนายสมยศ พฤกษาเกษมสุขที่ถูกควบคุมตัวในข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ ผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติทั้งสองท่านต่างแสดงความกังวลว่า จำนวนผู้ถูกดำเนินคดีตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 112 ได้เพิ่มขึ้นอย่างมาก พวกเขากล่าวว่าการคุกคามต่อบุคคลเหล่านี้และการสั่งลงโทษจำคุกเป็นเวลานาน ส่งผลกระทบต่อเสรีภาพในการแสดงออกในสังคมไทยโดยรวม⁷⁸

10 ตุลาคม 2554: แฟรงค์ ลา รู ผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออก เรียกร้องรัฐบาลไทยให้จัด “การปรึกษาหารือกับสาธารณะในวงกว้าง” เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 112 ให้มีเนื้อหาสอดคล้องกับพันธกรณีด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศของไทย⁷⁹

9 ธันวาคม 2554: สำนักงานข้าหลวงใหญ่ด้านสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (UN Office of the High Commissioner for Human Rights - UNOHCHR) แสดงความกังวลต่อการพิจารณาคดีอย่างต่อเนื่องและ “บทลงโทษจำคุกที่ไม่มีสัดส่วนเหมาะสม” ต่อผู้ที่มีความผิดในข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ สำนักงานข้าหลวงใหญ่ด้านสิทธิมนุษยชนฯ กล่าวว่า การลงโทษที่รุนแรงต่อผู้กระทำผิดในคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ เป็นการละเมิดพันธกรณีด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศของไทย ทั้งยังแสดงความกังวลเกี่ยวกับการควบคุมตัวระหว่างรอการพิจารณาเป็นเวลานานสำหรับผู้ต้องหาในคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ หน่วยงานสิทธิของสหประชาชาติแห่งนี้ยังกระตุ้นให้ทางการไทยแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ และมีคำสั่งให้ตำรวจและอัยการยุติการจับกุมและดำเนินคดีบุคคลตามกฎหมายดังกล่าว⁸⁰

20 ธันวาคม 2554: ผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติสามท่าน และประธานคณะทำงานว่าด้วยการควบคุมตัวโดยพลการแห่งสหประชาชาติกระตุ้นรัฐบาลไทยให้ประกันว่า นายสมยศ พฤกษาเกษมสุขจะไม่ถูกควบคุมตัวและไม่ถูกลิดรอนสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีจากศาลที่เป็นอิสระและไม่ลำเอียง⁸¹

⁷⁸ สำนักงานข้าหลวงใหญ่ด้านสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, UA G/SO 214 (67-17) G/SO 214 (107-9) THA 5/2554, 10 มิถุนายน 2554

⁷⁹ สำนักงานข้าหลวงใหญ่ด้านสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, Thailand / เสรีภาพในการแสดงออก: UN expert recommends amendment of lèse majesté laws, 10 ตุลาคม 2554

⁸⁰ สำนักงานข้าหลวงใหญ่ด้านสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, โบแดงข่าวกรณีประเทศบารเรนและไทย, 9 ธันวาคม 2554

⁸¹ สำนักงานข้าหลวงใหญ่ด้านสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, อำนาจหน้าที่ของประธาน-ผู้รายงานคณะทำงานว่าด้วยการควบคุมตัวโดยพลการแห่งสหประชาชาติ ผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออก

30 สิงหาคม 2555: คณะทำงานว่าด้วยการควบคุมตัวโดยพลการแห่งสหประชาชาติวินิจฉัยว่าการควบคุมตัวนายสมยศ พุกษาเกษมสุขเป็นการกระทำโดยพลการ คณะทำงานว่าด้วยการควบคุมตัวโดยพลการแห่งสหประชาชาติเรียกร้องรัฐบาลไทยให้ปล่อยตัวนายสมยศและให้เขามี "สิทธิที่จะสามารถขอรับค่าชดเชยได้"⁸²

23 มกราคม 2556: เนวี พิลเล (Navi Pillay) ข้าหลวงใหญ่ด้านสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติแสดงความกังวลต่อการตัดสินใจว่านายสมยศ พุกษาเกษมสุขมีความผิด และ "บทลงโทษที่รุนแรงอย่างยิ่ง" ซึ่งเธอบอกว่าเป็นการส่งสัญญาณผิด ๆ เกี่ยวกับเสรีภาพในการแสดงออกในไทย พิลเลกล่าวว่าการวินิจฉัยของศาลครั้งนี้เป็นสัญญาณล่าสุดที่สะท้อนถึงแนวโน้มที่เลวร้ายเนื่องจากมีการใช้ข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพเพื่อจุดประสงค์ทางการเมือง⁸³

19 สิงหาคม 2557: สำนักงานข้าหลวงใหญ่ด้านสิทธิมนุษยชนฯ แสดงความกังวลเกี่ยวกับการดำเนินคดีและบทลงโทษที่รุนแรงต่อบุคคลตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 112 สำนักงานข้าหลวงใหญ่ด้านสิทธิมนุษยชนฯ กล่าวว่ากรณีที่รัฐจะใช้มาตรา 112 เสี่ยงจะเป็นการปิดกั้น "การอภิปรายถกเถียงอย่างจริงจังในประเด็นที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ"⁸⁴

23 กันยายน 2557: สำนักงานข้าหลวงใหญ่ด้านสิทธิมนุษยชนฯ แสดงความผิดหวังต่อคำวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์ที่พิพากษายืนในคดีต่อนายสมยศ พุกษาเกษมสุข สำนักงานข้าหลวงใหญ่ด้านสิทธิมนุษยชนฯ ย้ำเสียงเรียกร้องให้รัฐบาลทหาร "ฟื้นฟูพื้นที่เพื่อการแสดงออกอย่างเสรีและการอภิปรายแลกเปลี่ยนสาธารณะ ซึ่งสอดคล้องกับพันธกรณีด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศของไทย"⁸⁵

19 พฤศจิกายน 2557: คณะทำงานว่าด้วยการควบคุมตัวโดยพลการแห่งสหประชาชาติวินิจฉัยว่าการควบคุมตัวนายปวีตวัฒน์ สาหร่ายแย้มในคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ เป็นการกระทำโดยพลการ คณะทำงานว่าด้วยการควบคุมตัวโดยพลการแห่งสหประชาชาติเรียกร้องรัฐบาลไทยให้ปล่อยตัวนายปวีตวัฒน์ทันทีและให้เขามี "สิทธิที่จะสามารถขอรับค่าชดเชยได้"⁸⁶

8 ธันวาคม 2557: ในคำร้องเร่งด่วนต่อรัฐบาลไทยเกี่ยวกับบุคคล 21 คนที่ถูกตั้งข้อหา ควบคุมตัว และจำคุกตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 112 ผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติห้าท่านและประธานคณะทำงานว่าด้วยการควบคุมตัวโดยพลการแห่งสหประชาชาติแสดง "ความกังวลอย่างยิ่ง" ต่อข้อกล่าวหา การควบคุมตัว และการกำหนดโทษที่ไม่มีสัดส่วนเหมาะสมตามมาตรา 112

ออก และผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติว่าด้วยสถานการณ์ของผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชน - A/G/SO 218/2 G/SO 214 (67-17) G/SO 214 (107-9) G/SO 214 (3-3-16) THA 9/2554, 20 ธันวาคม 2554

⁸² คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ,

การรับรองความเห็นของคณะทำงานว่าด้วยการควบคุมตัวโดยพลการแห่งสหประชาชาติ สมัยประชุมที่ 64, 27-31 สิงหาคม 2555 - No. 35/2555 (ประเทศไทย), 23 พฤศจิกายน 2555, UN Doc. A/HRC/WGAD/2555/35

⁸³ สำนักงานข้าหลวงใหญ่ด้านสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ,

การตัดสินใจโทษบรรณาธิการไทยลิดรอนเสรีภาพในการแสดงออก: Pillay, 23 มกราคม 2556

⁸⁴ สำนักงานข้าหลวงใหญ่ด้านสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, โบแดงข่าวกรณีประเทศไทยและมัลดีฟส์, 19 สิงหาคม 2557

⁸⁵ ศูนย์สารนิเทศองค์การสหประชาชาติ (UN News Center),

หน่วยงานสิทธิเอ็นเอ็มดีหวังกรณีศาลไทยพิพากษายืนให้ลงโทษคดีหมิ่นสถาบัน, 23 กันยายน 2557

⁸⁶ คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ,

การรับรองความเห็นของคณะทำงานว่าด้วยการควบคุมตัวโดยพลการแห่งสหประชาชาติ สมัยประชุมที่ 71, 17-21 พฤศจิกายน 2557 - No.41/2557 (ประเทศไทย), 22 มกราคม 2558, UN Doc. A/HRC/WGAD/2557

สำหรับการกระทำที่เป็นการใช้สิทธิอย่างชอบด้วยกฎหมายที่จะมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออก
 ผู้ชำนาญการของสหประชาชาติยังแสดงความกังวลต่อกรณีการไม่ยอมให้ประกันตัวอย่างต่อเนื่องและการพิจารณาคดีของ
 พลเรือนในศาลทหารสำหรับคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ พวกเขาทั้งหมดเรียกร้องรัฐบาลไทยให้
 “ใช้มาตรการที่จำเป็นทั้งปวง” เพื่อยกเลิกหรือแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 112
 เพื่อให้มีเนื้อหาสอดคล้องกับกฎหมายและมาตรฐานด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ⁸⁷

1 เมษายน 2558: เดวิด เคย์ (David Kaye) ผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดง
 ออก แสดงความกังวลต่อการจับกุมและควบคุมตัวตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 112 ที่เพิ่มขึ้น
 และเรียกร้องให้ยุติการเอาผิดทางอาญากับผู้แสดงความคิดเห็นต่าง⁸⁸

22 มิถุนายน 2558: หลังจากพิจารณารายงานของประเทศไทยเมื่อต้นเดือนมิถุนายน 2558
 คณะกรรมการสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (UN Committee on Economic, Social
 and Cultural Rights - UNCESCR) แสดงความกังวลเกี่ยวกับ “ผลกระทบด้านลบของการตีความที่กว้างเกินไป”
 ของกฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ ที่มีต่อการเข้าถึงสิทธิที่จะมีชีวิตทางวัฒนธรรมของบุคคลทุกคน
 คณะกรรมการเสนอให้แก้ไขประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 112 ทั้งนี้เพื่อประกัน
 “ให้เกิดความชัดเจนและไม่คลุมเครือเกี่ยวกับการปฏิบัติซึ่งเป็นสิ่งต้องห้ามตามกฎหมาย
 และให้บทลงโทษมีสัดส่วนเหมาะสมอย่างยิ่งต่อความเสียหายที่เกิดขึ้น”⁸⁹

11 สิงหาคม 2558: สำนักงานข้าหลวงใหญ่ด้านสิทธิมนุษยชนฯ กล่าวว่ารัฐีก
 “เสียใจอย่างยิ่งต่อโทษจำคุกที่ไม่มีสัดส่วนเหมาะสมอย่างมาก” ในคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ
 สำนักงานข้าหลวงใหญ่ด้านสิทธิมนุษยชนฯ

กระตุ่นรัฐบาลทหารให้แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพที่มีเนื้อหา “คลุมเครือและกว้างเกินไป”
 ทั้งนี้ให้สอดคล้องกับมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ
 หน่วยงานสิทธิของสหประชาชาติแห่งนี้ยังกล่าวว่าไม่ควรใช้ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 112
 โดยพลการเพื่อปิดกั้นการอภิปรายถกเถียงอย่างจริงจังในประเด็นที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ
 และยังเรียกร้องให้ปล่อยตัวผู้ที่ถูกจำคุกหรือถูกควบคุมตัวระหว่างรอการพิจารณาเป็นเวลานาน
 โดยเป็นผลมาจากการใช้สิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงออก⁹⁰

⁸⁷ สำนักงานข้าหลวงใหญ่ด้านสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, อานาจหน้าที่ของประธาน-

ผู้รายงานคณะทำงานว่าด้วยการควบคุมตัวโดยพลการแห่งสหประชาชาติ

ผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดง
 ออก ผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงออก การสมาคมและการชุมนุมอย่างสงบ
 ผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิของบุคคลทุกคนที่จะเข้าถึงมาตรฐานสูงสุดเท่าที่เป็นไปได้ด้านสุขภาพกาย
 และใจ ผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติว่าด้วยสถานการณ์ของผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชน

และผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติว่าด้วยความเป็นอิสระของผู้พิพากษาและทนายความ - UA THA 13/2557, 8
 ธันวาคม 2557; ประชาไท, UN experts express 'grave concern' over 21 lèse majesté cases, 8 มิถุนายน 2558

⁸⁸ สำนักงานข้าหลวงใหญ่ด้านสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ,

ผู้ชำนาญการสหประชาชาติคดีผิดหวังกรณีผู้นำไทยแสดงความคิดเห็นข่มขู่ต่อเสรีภาพของสื่อ, 1 เมษายน 2558

⁸⁹ คณะกรรมการสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (UNCESCR), สมัยประชุมที่ 55,
 ข้อสังเกตเชิงสรุปกรณีรายงานตรวจสอบตามวาระฉบับแรกและฉบับที่สองของประเทศไทยรวมกัน, 19 มิถุนายน 2558,
 UN Doc. E/C.12/THA/CO/1-2

⁹⁰ สำนักงานข้าหลวงใหญ่ด้านสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, โบแดงข่าวกรณีประเทศไทยและมาลี, 11 สิงหาคม
 2558

2 ธันวาคม 2558: คณะทำงานว่าด้วยการควบคุมตัวโดยพลการแห่งสหประชาชาติ วินิจฉัยว่าการควบคุมตัวนางสาวภรณ์ทิพย์ มั่นคงในคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ เป็นการกระทำโดยพลการ คณะทำงานว่าด้วยการควบคุมตัวโดยพลการแห่งสหประชาชาติเรียกร้องรัฐบาลไทยให้ปล่อยตัวนางสาวภรณ์ทิพย์ทันที และให้ทางการจ่ายค่าชดเชยให้กับเธอฐานที่ควบคุมตัวเธอโดยพลการ⁹¹

กรณี #6:

นางสาวนงนุช ชาลัม

วันเดือนปีเกิด: 30 มกราคม 1968

โทษจำคุก: 5 ปี

สถานที่ควบคุมตัว: ทัดขสถานหญิงกลาง, กรุงเทพฯ

นงนุช เป็นแม่ของลูกชายบุญธรรมอายุ 13 ปี ในช่วงที่ถูกจับกุมเธอทำงานเป็นพนักงานขายแผนกเสื้อผ้าของห้างสรรพสินค้าแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ ต่อมาได้รับโทษจำคุกห้าปีจากความผิดกระทงเดียวในข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ (ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 112)

พ่อของนงนุชเสียชีวิตตอนที่เธอยังเล็ก แม่ซึ่งทำงานเป็นแม่ค้าขายผลไม้เป็นคนเลี้ยงดูเธอมาพร้อมกับพี่น้องอีกเจ็ดคน ตอนที่ถูกจับ เธออาศัยอยู่กับแม่ พี่สาว ลูกชายบุญธรรม และหลานชายในห้องเช่าเก่า ๆ ในย่านที่แออัดใจกลางกรุงเทพฯ นงนุชเป็นผู้สนับสนุนอดีตนายกฯ ทักษิณ ชินวัตรและนโยบายประชานิยมของเขา เธอได้เข้าร่วมการประชุมของกลุ่มเสื้อแดงหลายครั้ง และเป็นหนึ่งในสมาชิกกลุ่มคนเสื้อแดงในเฟซบุ๊ก

เข้าวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2558 ทหารกว่า 10 นายพร้อมกับตำรวจจากกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (ปอท.) ได้เข้าจับกุมนงนุชที่ห้างสรรพสินค้าที่เธอทำงาน ทั้งทหารและตำรวจไม่ได้แสดงหมายจับตอนจับกุม จากนั้นได้นำตัวเธอไปที่บ้าน มีการค้นบ้าน ยึดคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือและใบเสร็จรับเงินค่าอินเทอร์เน็ต จากนั้นได้นำตัวนงนุชไปที่กองพันทหารราบมณฑลทหารบกที่ 11 ที่กรุงเทพฯ เพื่อสอบปากคำ เนื่องจากไม่มีทนายความอยู่ด้วย เธอจึงรับสารภาพผิดตามข้อกล่าวหา (โปรดดูด้านล่าง) ภายหลังรับสารภาพ เธอถูกปิดตาและส่งตัวไปยังสถานที่ลับแห่งหนึ่ง ในวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2558 ระหว่างที่ยังถูกปิดตา เธอได้ถูกควบคุมตัวโดยตำรวจจากปอท.และมีการตั้งข้อหาเธอฐานละเมิดประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 112 ในวันนั้น เป็นครั้งแรกที่เธอได้กินข้าวตั้งแต่ถูกจับกุม

และยังได้รับอนุญาตให้ติดต่อกับครอบครัวซึ่งไม่ทราบว่าจะหายไปไหนจนกระทั่งได้รับโทรศัพท์จากเธอ ในช่วงปลายวันเดียวกัน ศาลทหารกรุงเทพอนุญาตให้มีการฝากขังนงนุชกรณีที่ไม่สามารถขอประกันตัวได้ ศาลกำหนดวงเงินประกันที่ 400,000 บาท แต่ครอบครัวของเธอไม่มีเงินมากพอที่จะวางเงินประกัน

นงนุชถูกตั้งข้อหาหนึ่งกระทงฐานหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ เนื่องจากการแชร์คลิปเสียงของนายบรรพตทางเฟซบุ๊ก บรรพตเป็นดีเจซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีในกลุ่มนักเคลื่อนไหวและผู้สนับสนุนคนเสื้อแดงเนื่องจากมีความเห็นต่อต้านชนชั้นนำทางการกล่าวหานางนงนุชเป็นสมาชิกคนหนึ่งของกลุ่มที่เรียกว่า “เครือข่ายบรรพต” ซึ่งเป็นกลุ่มที่รวมตัวกันหลวม ๆ ของบุคคลอย่างน้อย 14 คน ซึ่งทางการเชื่อว่ามีส่วนรับผิดชอบต่อการจัดทำและเผยแพร่สื่อออนไลน์ที่หมิ่นเบื้องสูง

⁹¹ สำนักงานข้าหลวงใหญ่ด้านสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, การรับรองความเห็นของคณะทำงานว่าด้วยการควบคุมตัวโดยพลการแห่งสหประชาชาติ สมัยประชุมที่ 74, 30 พฤศจิกายน – 4 ธันวาคม 2558 – Opinion No.43/2015 (ประเทศไทย) กรณีนางสาวภรณ์ทิพย์ มั่นคง , 15 มกราคม 2559, UN Doc. A/HRC/WGAD/2015

ในคลิปเสียงดังกล่าวเป็นการแสดงความเห็นที่มีถ้อยคำรุนแรง

ซึ่งทางการเห็นว่าเป็นการหมิ่นพระเกียรติของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ในวันที่ 14 กรกฎาคม 2558 ศาลทหารกรุงเทพตัดสินจำคุกนงนุชเป็นเวลา 10

ปีตามความผิดหนึ่งกระทงในข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ

ศาลได้ลดโทษเหลือห้าปีเนื่องจากรับสารภาพผิด

ในวันเดียวกัน ศาลยังตัดสินลงโทษจำคุก

จำเลยคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพอีกเก้าคน

โดยได้รับโทษตั้งแต่สามถึงห้าปีในข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ

เนื่องจากถูกกล่าวหาว่าเป็นสมาชิกของ

“เครือข่ายบรรพต”

ข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลไทย

1. ยุติการฟ้องคดีและให้ถอนข้อกล่าวหาทั้งหมดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 112
ต่อบุคคลที่เพียงแต่ใช้สิทธิขั้นพื้นฐานที่จะมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออก
2. จัดทำความตกลงชั่วคราวเพื่อยุติการฟ้องคดีตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 112
ต่อบุคคลที่เพียงแต่ใช้สิทธิขั้นพื้นฐานที่จะมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออก
3. แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 112 เพื่อยกเลิกโทษจำคุกในข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ
ซึ่งเป็นผลมาจากการใช้สิทธิโดยชอบตามกฎหมายที่จะมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออก
4. ปล่อยตัวบุคคลที่ถูกจำคุกตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 112 โดยทันทีและอย่างไม่มีเงื่อนไข
เนื่องจากเป็นเพียงการใช้สิทธิขั้นพื้นฐานที่จะมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออก
5. กำหนดให้สำนักพระราชวังเป็นหน่วยงานเดียวที่มีอำนาจในการแจ้งความตามประมวลกฎหมายอาญา
มาตรา 112
6. ให้ยกเลิกประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ฉบับที่ 37/2557 โดยทันที
และให้ยุติการใช้ศาลทหารพิจารณาคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพต่อพลเรือน
7. ให้ส่งต่อคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพต่อพลเรือนทั้งหมดจากศาลทหาร ไปให้ศาลพลเรือนเป็นผู้พิจารณา
8. ยกเลิกคำสั่งห้ามเผยแพร่สิ่งพิมพ์และสื่ออื่นใดทั้งปวงที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ของไทย
เพื่อประกันให้มีการเผยแพร่ข้อมูลและความคิดอย่างเสรี
9. ยุติการเซ็นเซอร์สื่อสิ่งพิมพ์และสื่อออนไลน์ทั้งปวงที่มีข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ของไทย
10. แก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์เพื่อประกันว่าการสอดแนมข้อมูลการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์
ต้องกระทำโดยศาลสามารถตรวจสอบได้
11. ดำเนินการให้ผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น
และการแสดงออก สามารถเข้าเยี่ยมประเทศได้
12. ดำเนินการให้คณะทำงานว่าด้วยการควบคุมตัวโดยพลการแห่งสหประชาชาติ สามารถเข้าเยี่ยมประเทศได้
13. ดำเนินการให้ผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิทางวัฒนธรรม สามารถเข้าเยี่ยมประเทศได้
14. ลงนามและให้สัตยาบันรับรองกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม
15. ลงนามและให้สัตยาบันรับรองพิธีสารเลือกรับของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง
16. ดำเนินการอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมเพื่อเปิดโอกาสให้มีการอภิปรายถกเถียงอย่างเปิดเผย เสรี เปิดกว้าง
และมีข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิรูปประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 112

ภาคผนวก

ภาคผนวก #1: รายชื่อบุคคลที่ถูกจำคุกหลังรัฐประหาร 22 พฤษภาคม 2557

#	ชื่อ	วันที่จับกุม	วันที่ศาลกำหนดโทษ	โทษจำคุก	ชื่อศาล	เหตุแห่งคดี
1.	ประสิทธิ์ ไชยศิริระ (ช)	24/05/2557	03/12/2557	5 ปี (ลดเหลือ 2 ปี 6 เดือน)	ศาลอาญา กรุงเทพฯ	เสรีภาพในการแสดงออก
2.	คทาวุฒิ บูรณ์พิทักษ์ (ช)	03/06/2557	18/11/2557	10 ปี (ลดเหลือ 5 ปี)	ศาลทหาร กรุงเทพ	เสรีภาพในการแสดงออก
3.	ยุทธศักดิ์ กังวาลวงสกุล (ช)	02/06/2557	08/08/2557	5 ปี (ลดเหลือ 2 ปี 6 เดือน)	ศาลอาญา กรุงเทพฯ	เสรีภาพในการแสดงออก
4.	ชัครเดช เขี่ยมสุวรรณ (ช)	18/06/2557	04/11/2557	5 ปี (ลดเหลือ 2 ปี 6 เดือน)	ศาลอาญา กรุงเทพฯ	เสรีภาพในการแสดงออก
5.	สมัคร บันเท (ช)	08/07/2557	06/08/2558	10 ปี (ลดเหลือ 5 ปี)	ศาลทหาร เชียงใหม่	Tearing up a picture of the King
6.	พฤทธิ์นรินทร์ ธนบริบูรณ์สุข (ช)	13/06/2557	31/07/2557	30 ปี 36 เดือน (ลดเหลือ 15 ปี)	ศาลจังหวัด อุบลราชธานี	เสรีภาพในการแสดงออก
7.	ธเนศ (ช)	02/07/2557	25/06/2558	5 ปี (ลดเหลือ 3 ปี 4 เดือน)	ศาลอาญา กรุงเทพฯ	เสรีภาพในการแสดงออก
8.	ปติวัฒน์ สหายายรัมย์ (ช)	14/08/2557	23/02/2558	5 ปี (ลดเหลือ 2 ปี 6 เดือน)	ศาลอาญา กรุงเทพฯ	เสรีภาพในการแสดงออก
9.	ภรณ์ทิพย์ มั่นคง (ญ)	15/08/2557	23/02/2558	5 ปี (ลดเหลือ 2 ปี 6 เดือน)	ศาลอาญา กรุงเทพฯ	เสรีภาพในการแสดงออก
10.	ศวี ราชบุตร (ช)	13/10/2557	19/03/2558	5 ปี (ลดเหลือ 2 ปี 6 เดือน)	ศาลทหาร กรุงเทพ	แอบอ้างสถาบันฯ เรียกรับผลประโยชน์
11.	ภูชิต วงศ์นารัตน์ (ช)	03/10/2557	19/03/2558	5 ปี (ลดเหลือ 2 ปี 6 เดือน)	ศาลทหาร กรุงเทพ	แอบอ้างสถาบันฯ เรียกรับผลประโยชน์

12.	โอกาส ชาญสุกใส (ช)	15/10/2557	(1) 20/03/2558 (2) 16/10/2558	(1) 3 ปี (ลดเหลือ 1 ปี 6 เดือน) (2) 3 ปี (ลดเหลือ 1 ปี 6 เดือน)	ศาลทหาร กรุงเทพ	เสรีภาพในการแสดง ออก
13.	ชัยรินทร์ ชาวคม (ช)	17/11/2557	19/03/2558	5 ปี (ลดเหลือ 2 ปี 6 เดือน)	ศาลทหาร กรุงเทพ	แอบอ้างสถาบันฯ เรียกรับผลประโยชน์
14.	ปิยะ จุลกิตตพันธ์ (ช)	11/12/2557	20/01/2559	9 ปี (ลดเหลือ 6 ปี)	ศาลอาญากรุงเทพฯ	เสรีภาพในการแสดง ออก
15.	เชียวสุธรรม สุทธิจิตเสรณี (ช)	18/12/2557	31/03/2558	50 ปี (ลดเหลือ 25 ปี)	ศาลทหารกรุงเทพ	เสรีภาพในการแสดง ออก
16.	พงษ์ศักดิ์ ศรีบุญเพ็ง (ช)	30/12/2557	07/08/2558	60 ปี (ลดเหลือ 30 ปี)	ศาลทหารกรุงเทพ	เสรีภาพในการแสดง ออก
17.	ดำรงค์ ชาญสิทธิโชค (ช)	25/01/2558	14/07/2558	10 ปี (ลดเหลือ 5 ปี)	ศาลทหารกรุงเทพ	เสรีภาพในการแสดง ออก
18.	ไพศิษฐ์ จิระประดับวงศ์ (ช)	25/01/2558	14/07/2558	10 ปี (ลดเหลือ 5 ปี)	ศาลทหารกรุงเทพ	เสรีภาพในการแสดง ออก
19.	เอกชัย พลอยหิน (ช)	03/02/2558	12/03/2558	5 ปี (ลดเหลือ 2 ปี 6 เดือน)	ศาลอาญากรุงเทพฯ	แอบอ้างสถาบันฯ เรียกรับผลประโยชน์
20.	หัตดิน อุไรไพรวัง (ช)	09/02/2558	14/07/2558	10 ปี (ลดเหลือ 5 ปี)	ศาลทหารกรุงเทพ	เสรีภาพในการแสดง ออก
21.	กรณรัฐ ทวีวัฒนธอน (ช)	18/02/2558	14/07/2558	10 ปี (ลดเหลือ 5 ปี)	ศาลทหารกรุงเทพ	เสรีภาพในการแสดง ออก
22.	นงนุช ชาลัม (ญ)	18/02/2558	14/07/2558	10 ปี (ลดเหลือ 5 ปี)	ศาลทหารกรุงเทพ	เสรีภาพในการแสดง ออก

23.	ทิพย์รชยา สุภณิชศิริสกุล (ญ)	18/02/2558	14/07/2558	10 ปี (ลดเหลือ 5 ปี)	ศาลทหารกรุงเทพ	เสรีภาพในการแสดงออก
24.	วิทยา วงศ์โพธิ์ (ช)	17/03/2558	14/07/2558	10 ปี (ลดเหลือ 5 ปี)	ศาลทหารกรุงเทพ	เสรีภาพในการแสดงออก
25.	เสฏฐวุฒิ เห่งดิษฐ์ (ช)	19/02/2558	14/05/2558	5 ปี (ลดเหลือ 2 ปี 6 เดือน)	ศาลอาญารุงเทพฯ	แอบอ้างสถาบันฯ เรียกร้องผลประโยชน์
26.	ชญาภา โชคพรบุศศิริ (ญ, 49)	23/06/2558	15/12/2558	19 ปี (ลดเหลือ 9 ปี 6 เดือน)	ศาลทหารกรุงเทพ	เสรีภาพในการแสดงออก
27.	นที ผสมทรัพย์ (ช)	02/02/2558	14/07/2558	6 ปี (ลดเหลือ 3 ปี)	ศาลทหารกรุงเทพ	เสรีภาพในการแสดงออก
28.	สายฝน อินทสร (ญ)	04/02/2558	14/07/2558	6 ปี (ลดเหลือ 3 ปี)	ศาลทหารกรุงเทพ	เสรีภาพในการแสดงออก
29.	ชาญวิทย์ จริยานุกูล (ช)	09/03/2558	01/12/2558	6 ปี	ศาลจังหวัดนนทบุรี	เสรีภาพในการแสดงออก
30.	กรวรรณ เอกจีน (ญ)	23/03/2558	14/07/2558	10 ปี (ลดเหลือ 5 ปี)	ศาลทหารกรุงเทพ	เสรีภาพในการแสดงออก
31.	ธนิศศักดิ์ ปิยภัทรประสิทธิ์ (ช)	25/04/2558	28/12/2558	8 ปี (ลดเหลือ 4 ปี)	ศาลทหารกรุงเทพ	เสรีภาพในการแสดงออก
32.	ศศิพิมล ปฐมวงศ์พิงาม (ญ)	13/02/2558	25/06/2558	56 ปี (ลดเหลือ 28 ปี)	ศาลทหารเชียงใหม่	เสรีภาพในการแสดงออก

ภาคผนวก #2: รายชื่อบุคคลที่ถูกควบคุมตัวระหว่างรอการพิจารณา

#	ชื่อเต็ม	วันที่จับกุม	ศาล	เหตุแห่งคดี
1.	สิรภพ วรรณอรุช (ช)	23/06/2557	ศาลทหารกรุงเทพ	เสรีภาพในการแสดงออก

2.	ธำมัท ธนวัชรนนท์ หรือ ทอม ดันดี (ช)	09/07/2557	ศาลทหารกรุงเทพ	เสรีภาพในการแสดงออก
3.	ราชกวี ปรากฏชัยกุล (ช)	13/11/2557	ศาลอาญารุงเทพฯ	เสรีภาพในการแสดงออก
4.	ชโย อัญชลีวัชระ (ช)	06/01/2558	ศาลทหารกรุงเทพ	เสรีภาพในการแสดงออก
5.	สมมาตร เผ่าจินดา (ช)	23/01/2558	ศาลทหารกรุงเทพ	แอบอ้างสถาบันฯ เรียกรับผลประโยชน์
6.	โชติช่วง คงแก้ว (ช)	24/01/2558	ศาลทหารกรุงเทพ	แอบอ้างสถาบันฯ เรียกรับผลประโยชน์
7.	ศิวาพร ปัญญา (ญ)	25/01/2558	ศาลทหารกรุงเทพ	เสรีภาพในการแสดงออก
8.	เงินคุณ อุดมคุณากร (ช)	29/01/2558	ศาลทหารกรุงเทพ	เสรีภาพในการแสดงออก
9.	อัญชัน ปรีเลิศ (ญ)	25/01/2558	ศาลทหารกรุงเทพ	เสรีภาพในการแสดงออก
10.	ธรา วานิชพงษ์พันธุ์ (ช)	25/01/2558	ศาลทหารกรุงเทพ	เสรีภาพในการแสดงออก
11.	ศิริลักษณ์ แก่นจันทร์ (ญ)	13/02/2558	ศาลทหารเชียงราย	เสรีภาพในการแสดงออก
12.	บุญธรรม บุญเทพประทาน (ช)	27/02/2558	ศาลอาญารุงเทพฯ	แอบอ้างสถาบันฯ เรียกรับผลประโยชน์
13.	อัยฎากรณ์ สิทธิราช (ญ)	21/08/2558	ศาลจังหวัดกำแพงเพชร	แอบอ้างสถาบันฯ เรียกรับผลประโยชน์
14.	กิตติภพ สิทธิราช (ช)	21/08/2558	ศาลจังหวัดกำแพงเพชร	แอบอ้างสถาบันฯ เรียกรับผลประโยชน์

15.	วิเศษ พุทธิษา (ช)	21/08/2558	ศาลจังหวัดกำแพงเพชร	แอบอ้างสถาบันฯ เรียกรับผลประโยชน์
16.	นพฤทธิ (ช)	21/08/2558	ศาลจังหวัดกำแพงเพชร	แอบอ้างสถาบันฯ เรียกรับผลประโยชน์
17.	ฐนกร ศิริโพบูลย์ (ช)	08/12/2558	ศาลทหารกรุงเทพ	เสรีภาพในการแสดงออก
18.	วิชัย เทพวงศ์ (ช)	23/12/2558	ศาลทหารกรุงเทพ	เสรีภาพในการแสดงออก

ภาคผนวก #3: รายชื่อบุคคลที่ได้รับการปล่อยตัวหลังพ้นโทษจำคุก

#	ชื่อเต็ม	วันที่จับกุม	วันที่ศาลกำหนดโทษ	โทษจำคุก	ศาล	วันปล่อยตัว	เหตุแห่งคดี
1.	เจลิยว จันเขียด (ช)	03/06/2557	1) 01/09/2557 2) 03/09/2558	8 ปี (ลดเหลือ 4 ปี)	ศาลอาญากรุงเทพฯ	1) 01/09/2557 2) 09/09/2557 (อยู่ระหว่างประกันตัว)	เสรีภาพในการแสดงออก
2.	สมศักดิ์ ภักดีเดช (ช)	25/05/2557	24/11/2557	9 ปี (ลดเหลือ 4 ปี 6 เดือน)	ศาลทหารกรุงเทพ	-/01/2559	เสรีภาพในการแสดงออก
3.	นิรันดร์ เขาวภาว (ช)	10/02/2558	29/09/2558	5 ปี (ลดเหลือ 2 ปี 6 เดือน)	ศาลทหารกรุงเทพ	10/02/2558	เสรีภาพในการแสดงออก
4.	กฤษณ์ บุคดีจีน (ช)	04/02/2558	19/10/2558	5 ปี (ลดเหลือ 2 ปี 6 เดือน)	ศาลทหารกรุงเทพ	19/10/2558	เสรีภาพในการแสดงออก

ภาคผนวก #4: รายชื่อบุคคลที่ได้รับการปล่อยตัวหลังถูกจับกุม

#	ชื่อเต็ม	วันที่จับกุม	วันที่ได้รับการปล่อยตัว	ศาล	เหตุแห่งคดี
1.	อภิชาติ พงษ์สวัสดิ์ (ช)	23/05/2557	20/06/2557	ศาลอาญา กรุงเทพฯใต้	เสรีภาพในการแสดงออก
2.	สมบัติ บุญงามอนงค์ (ช)	05/06/2557	01/07/2557 (อยู่ระหว่างประกันตัว)	ศาลจังหวัดร้อยเอ็ด	เสรีภาพในการแสดงออก
3.	บัณฑิต อานีญา (ช)	26/11/2557	28/11/2557 (อยู่ระหว่างประกันตัว)	ศาลทหารกรุงเทพ	เสรีภาพในการแสดงออก
4.	ธเนตร อนันตวงษ์ (ช)	13/12/2558	18/12/2558 (อยู่ระหว่างประกันตัว)	ศาลทหารกรุงเทพ	เสรีภาพในการแสดงออก
5.	จากรุวรรณ เขียมพงษ์ (ญ)	16/11/2557	10/02/2558	ศาลทหารกรุงเทพ	เสรีภาพในการแสดงออก
6.	อานนท์ (ช)	17/11/2557	10/02/2558	ศาลทหารกรุงเทพ	เสรีภาพในการแสดงออก
7.	ชาติชาย มณีรัตน์ (ช)	17/11/2557	10/02/2558	ศาลทหารกรุงเทพ	เสรีภาพในการแสดงออก
8.	ประจักษ์ชัย (ช)	19/02/2558	17/10/2558 (อยู่ระหว่างประกันตัว)	ศาลทหารกรุงเทพ	เสรีภาพในการแสดงออก

ภาคผนวก #5: รายชื่อบุคคลที่ถูกจำคุกก่อนรัฐประหาร 22 พฤษภาคม 2557

#	ชื่อเต็ม	วันที่จับกุม	วันที่ศาลกำหนดโทษ	โทษจำคุก	ศาล	สถานะ	เหตุแห่งคดี
1.	สมยศ พุกผาษาเกษมสุข (ช)	30/04/2554	(1) 23/01/2556 (2) 19/09/2557	11 ปี	(1) ศาลอาญา กรุงเทพฯ (2) ศาลอุทธรณ์	ถูกจำคุก	เสรีภาพในการแสดงออก
2.	กิตติธน เข้มสมัย หรือเคนจิ (ช)	30/08/2556	12/12/2556	13 ปี 4 เดือน (ลดเหลือ 6 ปี 8 เดือน)	ศาลอาญากรุงเทพฯ	ถูกจำคุก	เสรีภาพในการแสดงออก
3.	ดารณี ชาญเชิงศิลป์ กุล (ญ)	22/07/2551	(1) 28/08/2552 (1.2) 15/12/2554 (2) 12/06/2556	15 ปี	(1) ศาลอาญา กรุงเทพฯ (2) ศาลอุทธรณ์	ถูกจำคุก	เสรีภาพในการแสดงออก

เปิดตาของคุณให้กว้าง

ผู้อำนวยการด้านสิ่งพิมพ์: Karim Lahidji

บรรณาธิการ: Antoine Bernard

ผู้เขียน: FIDH

ผู้ออกแบบ: FIDH

FIDH

ค้นหาข้อเท็จจริง – ดำเนินการเชิงสอบสวนและสังเกตการพิจารณาคดี

สนับสนุนภาคประชาสังคม – การอบรมและแลกเปลี่ยน

การรณรงค์ในประเทศและระหว่างประเทศ – การกดดันต่อหน่วยงานระหว่างรัฐบาล

เผยแพร่ข้อมูลและรายงานข่าว – เพื่อรณรงค์ด้านความเห็นของสาธารณะ

สำหรับ FIDH การเปลี่ยนแปลงสังคมต้องพึ่งพาการทำงานของผู้ปฏิบัติงานในท้องถิ่น

ขบวนการระดับโลกเพื่อการปฏิบัติงานด้านสิทธิมนุษยชนในระดับประเทศ ภูมิภาค และระหว่างประเทศ

มีการสนับสนุนงานของหน่วยงานสมาชิกและภาคี เพื่อแก้ปัญหาการปฏิบัติมิชอบด้านสิทธิมนุษยชน

และส่งเสริมกระบวนการประชาธิปไตย เป็นการทำงานเพื่อกดดันรัฐและผู้มีอำนาจ

รวมทั้งกลุ่มต่อต้านรัฐบาลที่ติดอาวุธและบรรษัทข้ามชาติ

กลุ่มเป้าหมายหลักของเราคือหน่วยงานสิทธิมนุษยชนระดับประเทศซึ่งเป็นสมาชิกของขบวนการเรา

และการทำงานผ่านหน่วยงานเหล่านี้เป็นการช่วยเหลือผู้เสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชน FIDH

ยังร่วมมือกับหน่วยงานภาคีในท้องถิ่นและผู้มีบทบาทเกี่ยวข้อง

สมาคมสิทธิเสรีภาพของประชาชน (สสส.) ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 2516 และเป็นองค์กรสมาชิกเพียงแห่งเดียวของ FIDH

ในไทย สสส. มุ่งทำงานเพื่อส่งเสริมการพัฒนาประชาธิปไตย

มีการศึกษาและเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับหลักการด้านสิทธิพลเรือนและส่งเสริมเสรีภาพของพลเรือน

ข้อมูลการติดต่อ

FIDH

International Federation for Human Rights

17, passage de la Main d'Or 75011 Paris

CCP Paris: 76 76 Z

Tel: (33-1) 78 56 90 54

Fax: (33-1) 45 67 32 12

www.fidh.org

FIDH เป็นตัวแทนของหน่วยงานสิทธิมนุษยชน 178 แห่งจากห้าทวีป

เกี่ยวกับ FIDH

FIDH ดำเนินการเพื่อคุ้มครองผู้เสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชน ป้องกันการละเมิดและนำตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษ

อำนาจหน้าที่ที่กว้างขวาง

FIDH มุ่งทำงานให้เกิดความเคารพต่อสิทธิทั้งปวงที่กำหนดไว้ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

สิทธิทางพลเรือนและการเมือง รวมทั้งสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

ขบวนการระดับสากล

FIDH ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 2465 จนถึงปัจจุบันมีองค์กรสมาชิก 178 แห่งในกว่า 100 ประเทศทั่วโลก FIDH ประสานงานและสนับสนุนการทำกิจกรรมของพวกเขา และช่วยให้พวกเขาแสดงความคิดเห็นในระดับสากลได้

หน่วยงานอิสระ

เช่นเดียวกับบรรดาหน่วยงานสมาชิก FIDH ไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของพรรคการเมืองหรือศาสนาใด ๆ และเป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระจากรัฐบาล

www.fidh.org